menta: dixit ipe. Quia q̃uis ego in tor/
menta mittar: tñ vos ſubtus me inuenio;
Abbati Moyſi frequenter apparuerunt
ſpirit⁹ maligni: dicẽtes: Uiciſti nos ⁊ nihil
tibi poſſum⁹ facere: qm̃ quotiẽs p̱ deſpa/
tõez humiliare te volum⁹: exaltaris: quo
tiẽs te exaltare: ita te hũilias vt nullus de
nobis accedat ad te; Cũ qdã ad abbatẽ ſi/
ſoiũ frequẽter talẽ ſmonẽ regreret. qd fa
ciã pater qm̃ cecidi: Jlle reſpõdit. Surge;
Et ſurrexit. Et itex ſe cecidiſſe ꝓfeſſus
ẽ. Ait ſenex. Et itex ſurge. Cũ aũt frater
frequẽter ſe cecidiſſe narraret: eodez mõ
ſenex vtebat̃ ſmõe: exclamãs. Nõ ceſſes
ſurgendo fili, cui frater. Uſqꝫq̊ poſſũ ſurge
re pater explana: Ait ſenex; quouſqꝫ aut
i bono ope aut i malo dep̃hẽſus occũbas;
Jn quo eni ope ꝯprehẽſus fuerit bõ: iudi/
cabit; Jtẽ dixit; Qui laborat ⁊ arbitratus
ſe fuerit aliquid facere recipit hic merce/
dem ſuam. ¶ Cõtra ſpiritũ vane glorie.

Quidã frater requi
ſiuit abbatẽ Pimeniũ: ſi melius
eẽt remoti⁹. an cũ alijs manere; Rñdit ſe
nex; homo ſi ſemetip̃m rep̃hẽderit: vbiqꝫ
põt pſiſtere; ſi ãt ſe magnificet. nuſq̃ꝫ ſtat; ſi
cut ſcriptũ ẽ; q ſe exiſtimat aliqd eẽ cũ ni/
hil ſit: ipe ſe ſeducit. Quicqd. n. bõi fecerit
bõ: ne exultet i eo: q2 mox pdet illud. Ab/
bas machari⁹. ſi qs illũ cuz timore velut
ſãctũ vix voluiſſet audire: ſuſcept⁹. nullũ
penit⁹ a ſene pcipiebat rñſuz. Siqs ṽo ve
lut ꝯtẽnens eũ talib⁹ ṽbis ꝯpelleret: ab/
ba machari. qñ eras camelari⁹. ⁊ nitruz
furabaris. nunqd nõ vapulabas a mag̃ris
dep̃hẽſus i furto: libẽter ei qcqd reqſiſſet
cũ gaudio reſpõdebat. Abbas Neſteron
dũ cũ aliis ambularet frib⁹ i ꝺſerto: vide
rũt draconẽ ⁊ fugerũt. Dicit ei vn⁹ ex eis.
Et tu times abba: Cui ſenex, Nõ timeo
fili: ſz oportuit me fugere: q2 niſi fugiſſẽ co
gitatõz vane glorie nõ vitaſſẽ; Uenit ali/
qñ ad abbatẽ Zenonẽ i ſyria aliqs frater
egypti⁹: ⁊ cepit cogitatões ꝓprias accuſa
re pñte ſene; Jlle ãt audiẽs hoc: admira/
t⁹ dixit. Egyptij q̃s hñt ṽtutes celãt: ⁊ vi
tia q̃ nõ hñt. maifeſtãt. Syri autẽ ⁊ greci
ṽtutes q̃s nõ habẽt predicãt: ⁊ vitia q̃ ha
bẽt. abſcõdũt. Quidã ſenex cũ veniſſet
ad aliũ ſenẽ: dixit. Ego mortu⁹ ſum huic
ſeculo; Cui ille alter. Ne confidas i te: do
nec egrediaris de corpore hoc. Nã etſi di
cis tu. q2 mortu⁹ ſuz: diabolus tñ ẽ. nec dũ
mortu⁹ ẽ. cui⁹ ĩnumerabiles ſunt male ar
tes. Abbas Syſois cũ ſedẽs pñte fratre
altero. fact⁹ eſſet i extaſi: ⁊ altero audiẽte
neſciẽs ſuſpiraſſz: cepit penitere ac dicere;
Jndulge mihi frater expoſco: nec dũ eniz
me cognoſco eſſe monachũ: q2 audiẽte al
tero ſuſpiraui; quotiẽs aũt in oroне ſenex
idẽ ſtans man⁹ ſuas erexit ad celũ: cito de
ponebat man⁹: ꝓpterea ſi alter p̃ſens eſ/
ſet. ne hoc ipſũ illi plaude conſtaret; Qui
dã ſenex habitabat in inferioribus parti/
bus egypti: ⁊ ſedebat quieſcens; Unus ãt
ſecularis religioſus miniſtrabat ei; Conti
git autem vt filius ſecularis infirmaretur.
Multis ergo precibus poſtulabat ſenem
vt veniret ad domũ ſuam: ⁊ faceret ora/
tionem pro infante; Exurgens vero ſenex
ambulabat cum eo; Jlle autem preceſſit
⁊ ingreſſus in domum ſuam; dixit. Ueni/
te in occurſuz anachorite; Quos cum ſe/
nex vidiſſet a longe egreſſos cum lampa/
dibus: ſenſit ꝙ ad ſe venirent: ⁊ ſtatim de
ſpolians ſe veſtimenta ſua. miſit in fluui/
um ⁊ cepit lauare ſtans nudus; Jlle au/
tem qui miniſtrabat ei: Uidens hec. eru/
buit. Et rogabat homines dicẽs; Reuer/
timini; Senex enim noſter ſenſum perdi/
dit. ¶ Et veniens ad eum: ait illi. ¶ Abba
quid eſt hoc qꝺ feciſti: Omnes enim qui
te viderunt. dixerunt: quia demonium ha
bet ſenex. ¶ Cui ille. Et ego volebam hoc
audire; Jdem Alia vice volebat eum ali
quis videre ex iudicibus: ⁊ preceſſerunt
clerici dicentes ei; Abba prepara te: quo/
niam iudex audiens opera tua. veniet ad
te. benedici cupiens a te; Jlle autem di/
xit; Jta faciam: ego preparabo me. Ue/
ſtitus ergo lebetone ſuo. ⁊ tollens panem
⁊ caſeum in manibus: aſcendit in por/
tam ⁊ diuaricatis pedibus ſedens cepit

manducare. Veniens autem cum of/
ficio ſuo iudex: ꝛ vidēs eum dixit. Iſte
eſt anachorita: de quo talia audieba/
mus. Et contemnens eum ita diſceſſit.

Contra ſpiritum ſuperbie.

Quidam ſenex dixit.
Qui ab hoib⁹ ampli⁹ honorat̃ aut laudat̃:
nō paruū dānū patit̃: q aūt ab hoib⁹ nō ho
norat̃: deſup gloriā accipit. Itē dixit. Fie/
ri nō pōt: vt ſimul herba naſcat̃ ꝛ ſemē: ita
īpoſſibile eſt vt laudē ꝛ gloriā habētes ſe/
culariū. ſimul ꝛ fructū faciam⁹ celeſtē. Itē
dixit. Quādo cogitatio ſupbie vl̃ certe va
ne glie te īpugnat̃. pſcrutare teipſuꝫ: ſi oīa
mandata dei ſeruaſti: ſi inimicos diligis: ſi
gaudes de gloria inimici tui. ꝛ ɔtriſtaris ī
deiectōe ei⁹: ſi apud te habes qm̄ ſu⁹ īuti/
lis es. ꝛ ꝙ plus oīb⁹ hoib⁹ ſis pctōr: ꝛ nec̄
tūc tā grāde aliqd ſapias: tāq̄ aliqd boni fe
ceris: ſciēs ꝙ elata cogitatio illa bona oīa
diſſoluit. Dixit ſenex cuidā. Non appones
cor tuū aduerſus fratrē tuū dicēs. Quō tu
ampli⁹ ſobri⁹ es q̄ ille. ꝛ ɔtinētior: ſed ſub
dit⁹ eſto gratie dei ī ſpū paupertatis. ꝛ p ca/
ritatē nō fictā: ne ſpū exaltatōis pdas labo
rē tuū. Itē dixit ſenex. Q̄tumcūq̄ eniꝫ ſe
depoſuerit homo ī humilitate: tātū pficit
ī altū. Sicut eniꝫ ſupbia ſi aſcēderit ī celū
vſq̄ ad infernū deducit̃: ita ꝛ humilitas ſi
deſcēderit ad īfernū. tūc exaltabit̃ vſq̄ ad
celū. Abbas Machari⁹ dū diluculo pal/
maruꝫ folia portās. ad cellā ſuam reuerte
ret̃: occurrit ei diabolus cum falce pre/
acuta: volēs eū percutere: ꝛ non valebat.
Qui exclamās ait. Magnā vim a te pa/
tior Machari. Qui cū te cupio nocere. nō
valeo: dū q̄cūq̄ tu facis ego magis exupe
rē. Tu ergo īterdū ieiunas: ego nūq̄ vllo
cibo reficior. Tu ſepe vigilas: me vero nū
q̄ ſopor oppreſſit: ſed vna re me vicis. ipſe
fateor. Cūq̄ꝫ ab eo rē ipſaꝫ Macharius re
quiſiſſet: ait. Humilitas tua ſola me vincit.
Hec dicēte inimico: ꝛ extendente. b. Ma
chario manus ſuas ad orationem: ſpiritus
immundus inter auras euanuit. Quidam
ex patribus dicebat. Omnis labor ſine hu
militate vanus eſt; Humilitas enim pre/
curſor eſt caritatis. Sicut Joannes precur
ſor erat ieſu. omnes trahens ad eum: ita ꝛ
humilitas attrahit ad caritatem. i. ad ipſuꝫ
deum: quia deus caritas eſt. Quidam fra
ter requiſiuit a ſene. Quid eſt humilitas?
Cui ſenex. Arbor eſt vite in altum excre/
ſcens. Iteꝫ dixit. Terra in qua dixit deus
ſacrificium ſibi offerre: humilitas eſt. Ite/
rum requiſitus ſenex quidam. quomodo
poteſt anima humilitatem adipiſci. reſpon
dit: ſi ſua tantummodo mala homo conſi/
deret. Dicebat auteꝫ: quia perfectio homi
nis eſt humilitas. Dixit abbas Motoys;
Humilitas nec ipſa iraſcitur: nec alios ira
ſci permittit. Iteꝫ dixit. Humilitas eſt. ſi
quādo peccauerit in te frater tuus. antec̄
peniteat: īdulſeris ei. Cur pfecti viri q̄uis
poſſint nolūt miracl'a facere: ne extollant̃

Abbas Joſeph duꝫ
cum aliis fratribus ad abbatem
Pimenium veniret: quidam ex parenti/
bus predicti ſenis Pimenij. attulit infan/
tem cuius facies per arreptionem diaboli
fuerat deprauata: ꝛ ſedens pater eius cuꝫ
eo foris monaſterium plorabat. Cum au/
tem vnus ſenex ad vocem flentis egreſ/
ſus eſſet. et interrogaret eum cur ploraret:
ille reſpondit. Parens ſum iſtius Pime/
nij: et ob hoc veni vt videret hunc infantē
Vides domine que huic infanti per ſatha
nam contigerit temptatio. Timuimus enī
vſq̄ꝫ nunc illum huc offerre: qui non vult
nos videre. Et nūc ſi cognouerit ꝙ hic ego
ſum: cum confuſione eiiciet me. Ego autē
vos vidēs patres: qui modo ad eū veniſtis:
preſumpſi venire huc. Quomodo ergo vis
vade ꝛ miſerere mei abba: ꝛ tolle īfantem
iſtū. ꝛ defer ītus tecū. vt oret p eo. Quem
cū ſenex tuliſſet. ꝛ īgreſſus fuiſſet ī cellā:
ſapiēti ɔſilio vſus. nō illū obtulit primo ab
bati Pimenio. ſed minorib⁹ patrib⁹: ꝛ dice
bat. Signate īfantē fr̃es faciētes oratiōeꝫ:
rogās p ſingulos ſenes. Et poſt oēs detu/
lit illū Pimenio. At ille volebat eū nec aſ
picere; cuꝫ āt rogarēt eū. vt ſicut oēs. ſic ꝛ

ipſe oraret: igemuit: ⁊ ſurgēs orauit dicēs
Deus ſana facturā tuā: ne dn̄etᷣ illi inimic⁹
Et ſignauit infantem: ⁊ mox ſanus eſt
patri redditus. Cū qdam ſecularis i eccle
ſiaꝫ veniēs ab immundo ſpiritu teneretᷣ:
⁊ omnes orōnē feciſſēt: nullatenus ſpiri/
tus imūdus egrediebatᷣ ab eo. dicūt ergo
īter ſe fratres. Quid poſſum⁹ huic ſpiritui
facere: Nemo illū pōt excutere niſi ab/
bas Biſariō. Sed ſi hoc dixerim⁹: ille nec
ad eccleſiaꝫ acgeſcit veīre. Sꝫ faciamus
taliter. Qn̄ ad eccleſiā an̄ omnes ſolet ve/
nire. hunc q patitᷣ faciam⁹ ſedere: ⁊ poſtea
dicam⁹. Abba abba ſuſcita hūc dormien
tem. Fecerūt ergo ita. Et veniēte abba/
te Biſarion. ſteterūt oēs in orōne ⁊ dicūt
ei. Abba ſuſcita iſtū q dormit. Ille aūt di/
xit. ¶ Surge ⁊ egredere foras. Et mox
egreſſus eſt ab eo ſpiritus immundus: ⁊ ſa
nus factus eſt ex illa hora. ¶ Quod vtili
ter aliquotiens in ſordidis cogitationi/
bus derelinquimur ne extollamur

SEpe dicebat beat⁹
Antoni⁹; niſi paſtor velaret ocu/
los aīalis. mercedē ſuā recipiēs ipſe conſu
meret. Ita ⁊ nos ꝑ dei diſpenſatiōeꝫ regi
men accipimus. vt ea q̄ operabamur bo/
na. nō valeam⁹ intendere: ne noſipſi beati
ficātes. poſſim⁹ extollere. ⁊ mercedē ꝓpri
am amittam⁹. Nā ⁊ ab hoc qn̄ relinqmur
in ſordidis cogitatōibus. neceſſe ſit vt hoc
tm̄modo ꝑuidcamus: vt noſipōs ⁊ noſtraꝫ
ſentētiā ꝯdemnemus: ⁊ ea q̄ ſunt in nobis
ſordida. illud ꝑuū bonū opus noſtrū in no
bis obſcurent. Nunꝗ̄ eni homo bonus ē.
etiā ſi bonus eſſe deſideret. niſi de⁹ habita
uerit in ipō: q̄ꝛ nemo bonus niſi ſolus de⁹.
Oportet āt vt noſipōs ſemꝑ veraciter in
cuſem⁹. Qn̄ eni ſe qſꝗ nō reprehēdit mer
cedē ꝓpriā amittit. Idē beat⁹ antoni⁹ dū
i cella ꝓpria oraret: venit ad euꝫ vox di/
cens. Antoni. nec dū ꝑueniſti ad mēſuraꝫ
Corriarij q ē in alexandria. Quo audito
ſenex cōſurgens mane arrepto baculo i
ciuitatē feſtinus ꝑuenit. Cūꝗ̄ ad deſigna
tum hominem ꝑueniſſet. ⁊ ingreſſus fuiſ/
ſet: ille viſo tāto viro obſtupuit. Cui dixit
ſenex. Refer mihi opera tua: q̄ꝛ propter
te relicto deſerto huc veni. Qui reſpōdēs
ait. Neſcio me aliqn̄ aliqd boni ꝑpetraſſe.
Unde ex cubili ꝓprio mane cōſurgens. an
teꝗ̄ in opere meo reſideā. dico ꝙ omnis
hec ciuitas a minore vſꝗ̄ ad maiorē igre/
ditᷣ in regnū dei ꝓpter iuſticias ſuas: ego
āt ſolus ꝓpter peccata mea penā ſēpiter/
nā igredior. Qd̄ v̄bū mane. ⁊ anteꝗ̄ qeſ/
cā ſero: ex cordis mei cēſeo veritate. Qd̄
audiēs beat⁹ antonius reſpondit. In v̄ita
te fili ſicut bon⁹ artifex ſedēs i domo tua
cū requie regnū dei adept⁹ es: ego autē
velut ſine diſcretōe omne tp̄s meū i ſolitu
dine ꝯuerſat⁹. nec dū verbi tui aſſūpſi mē
ſurā. Quidā frater reqſiuit abbatē Pime
niū dicēs. Quid ē pater: ꝙ apoſtolus di/
cit: oīa mūda mūdis: At ille dixit. Si qs
ad hunc ſmonē ꝑuenire potuerit vt eū in/
telligat: videbit ſe minorē eſſe toti⁹ crea/
ture. cui frater. Et quomō me poſſū vide
re minorē ab eo q homicida ē: Reſpōdit
ſenex. Si potuerit homo ad ſmonē hunc
apl̄i ꝑuenire. ⁊ viderit hoīeꝫ q forte aliūꝫ
occiderit: dicit in ſemetipō. Ille qdeꝫ hoc
ſolū peccatū fecit. ego āt omni hora homi
cidiū cōmitto meipſū iterficiēs. Et cū fra
ter regreret quō hoc poſſet fieri. reſpōdit
ſenex. hec ſola hoīs iuſticia ē vt ſēp ſemet
ipſū repᵭhēdat: ⁊ tūc iuſtificabitᷣ cū ſua pec
cata ꝯdēnat. Quidā frater dixit ad ſeneꝫ
Cogitatō mea dicit mihi bon⁹ ſum. Reſ
pōdit ei ſenex. Qui nō videt peccata ſua
ſemꝑ ille in bonis eſſe ſe credit: qui aūt vi
det illa. cogitatōes ei ſuadere nō poſſunt
ꝙ i bonis ſit. ſcit eni qđ videt. Opus ͦg eſt
laborare mltū. vt ſe qſꝗ̄ ꝯſidereꝫ. nā negli
gētia ignauiaꝗ̄ ⁊ relaxatio excecāt ocu/
los cordis noſtri. qdā frater dixit abbati
Pimenio. cogitatiōes mee nō permittūt
me peccata mea reſpicere. ſꝫ patres mei
cogūt me cogitare peccata. Rn̄dit abbas
Pimenion de abbate Iſidoro referēs ⁊
dicēs. Dū plāgeret abbas Iſidor⁹ i cella
ſua. ⁊ diſcipulus eius in alia cella ſederet:
ꝯtigit vt illa hora idē diſcipulus ad illum

veniret q̃ ille plãgebat. ꝛ reqſiuit eum di
cens. Quid plãgis pater? At ille reſpõdit
Peccata mea plãgo fili. iterū dicit ei. Nõ
habes peccata abba. Dicit ei ſenex. O fi/
li ſi peccata mea de⁹ manifeſtaret homi/
bus: nec tres nec q̃tuor ſufficerent . ſed
plures. Quomõ vitetur detractio.

QUidam frater requiſi/
uit abba
tẽ pimenon: dicẽs: Quomõ po
teſt homo vitare. ne loq̃tur male de ꝓximo
ſuo? R̃ndit ſenex. Ego ꝛ ꝓximus meus
due imagines ſum⁹. Cũ ergo meã imagi/
nẽ repꝛehẽdero. īuenit imago frĩs mei apud
me venerabilis. qñ aũt meã laudauero. tũc
fratris mei imaginẽ prauã reſpicio. Tũc
g̊ alij nõ d̃trabo ſi ſẽp meipm̃ repꝛehẽdo: qa
magnũ vir d̃ſpicit. q ſeipm̃ nõ ↄſiderat. Di
cebat q̃dã patꝝ q̃cq̃d hẽs: odio alii ne faci
as. Si odis q tibi male loq̃t. neq̃ tu male
loq̃ris d̃ alio. Si odio hẽs q tibi facit calũ
niã: neq̃ calũniã tu alicui facias. Si odio
habes q te ī ↄtẽptu ducit aut īiuriis appe
tit. aut aufert qd̃ tuũ ẽ. aut aliq̃d tale facit
nihil hoꝝ facias alicui. Qui g̊ hoc v̄bũ cu
ſtodire põt: ſufficit ei ad ſalutẽ. Un⁹ ex ſan
ctis pr̃ib⁹ vidẽs alium negligẽtem: fleuit
amare dicẽs. Ueh mihi. qꝛ quõ hodie iſte
peccat: ſic ꝛ ego craſtino. Et monebat di/
ſcipulũ ſuũ dicẽs: Quis aliqs g̃uiter pñte
te peccauerit. ne ↄdẽnes eũ: ſʒ ſic apõ te
ſit tanq̃ tu pluseo pecces. Quis ille ſecula
ris ſit: niſi forte deũ blaſſemauerit qd̃ eſt
hereticoꝝ. Quidã noĩe Thiote⁹ anacho/
rita negligẽtẽ quẽdã fratrẽ audiẽs: īterro
ganti abbati q̃d ille frĩ faceret. dedit ↄſiliũ
vt eũ expelleret. Cũ g̊ ille expulſus eſſet.
tẽptatio veĩt ſuper Thimoteũ. Et cũ plo
raret ī ↄſpectu d̃i ꝛ diceret. peccaui miſe/
rere mei. veĩt ad eũ vox dicẽs. Thiothee
ideo tibi hoc euenit: quia fratrem tuum in
tempore temptationis ſue deſpexiſti.

De voluntate proximi facienda:

FRater quidam requi
ſiuit
abbatẽ Pimenion dicẽs. Quid
ẽ fides: cui ſenex. In caritate ꝛ hũilitate
ſẽp viuere: ꝛ facere bonũ ꝓximo ſuo. Ab/
bas Theodor⁹ cũ de ope manuũ aĩeq̃ lo
quereť: dicit ad eũ frater. Explana nobis
opus aĩe abba. ꝛ opa manuũ. Cui ſenex.
Oĩa q̃cũq̃ ꝓ mãdato d̃i facim⁹: ī opibus
aĩe reputãda ſũt. q̃ v̄o ꝓ noſtra agim⁹ vti
litate ſeu cõmodo. hec oĩa opa manuũ eẽ
noſcunť. Abbas Apollo. ſiqs de frĩb⁹ euꝫ
in ſuo reqſiſſet ope ꝛ labore: mox ꝑgebat
cũ omni leticia dicẽs. Ego cum rege meo
xp̄o vado hodie opari ꝓ aĩa mea. Hec eſt
eñi merces que anime reputatur.

De refutatione proprie voluntatis.

QUidam ana chorita ſe/
debat iuxta
cenobiũ m̃ltas v̄tutes faciẽs. Et
cũ veniſſent ad illũ aliq monachi de ceno
bio: ↄpuleřt eũ nõ ↄſueta hora mãducare
Et poſt hoc dixerũt ei frẽs. contriſtat⁹ es
abba aliq̃d. qꝛ hodie ↄtra cõſuetudinẽ feci
ſti? quib⁹ ille r̃ndit: Tũc ẽ mihi tribulatio
qñ ꝓpriã fecero volũtatẽ. Quidã frater
veniẽs ī ſcithi. vt videret abbatẽ Arſeniũ
poſtulabat. Cũq̃ alii frẽs ei vt paululũ
req̇eſceret ſuaderẽt: r̃ndit. Non mãduco
panẽ niſi illũ videre meruero. Tũc vnus
ex frĩb⁹ ipm̃ duxit ad abbatẽ Arſeniũ. pul
ſatoq̃ oſtio cellule ītroduxit euꝫ. Deide ſu
ſcepti ꝛ ořone facta ↄſederũt. Cũ aũt h. ta/
ceret Arſeni⁹: ille q frẽm adduxerat: ait.
Ego diſcedo. Sʒ ꝛ is q ex magno d̃ſide/
rio venerat: vidẽs qa nihil ei locut⁹ fuiſſʒ
abbas Arſeni⁹: ꝓ verecũdia tacit⁹ ſedens
dixit. Et ego quoq̃ tecũ frater abſcedo.
Ac ſic vterq̃ diſceſſerũt. Poſtulabat aũt
ut etiã ad abbatẽ Moyſẽ. q ex latronib⁹
ↄuerſus fuerat: d̃duceret. A quo ſuſcept⁹
facta caritate dimiſſus ẽ. Frater aũt q ad
vtroſqꝫ ipſum duxerat. Dixit illi. Ecce
vtrumq̃ quos poſtulabas vidiſti. qs tibi
plus ex ambob⁹ placet? At ille ait. Mihi
interea hic melior videť. q nos vtroſq̃ ꝛ
bene ſuſcepit ꝛ bñ pauit. Quo ſmone cõ/
ꝑto. vn⁹ ex pr̃ib⁹ ad dñm orauit dicẽs. do
mine hãc mihi rẽ ꝑcor oñde. qꝛ vn⁹ ꝓpter
nomẽ tuũ oẽs hoĩes videre aut appellare
refugit. alter v̄o oĩb⁹ ꝓpter nomen tuum

cõmunis ē. Et ecce ī extaſi due illi naues
ꝑ fluuiū oſtēſe ſūt: ⁊ ī vna qdem vidit ſpm̄
ſcm̄ cū ſilentio ⁊ rege: vna cū abbate arſe-
nio nauigātē: ī altera ꝟo naui vidit abba-
tē Moyſen ⁊ angelos dei. mel ⁊ fauū ī os
⁊ ī dētes eius inferētes.

De obſequiis īfirmantium vel infirmitate ipſa.

Quidam frater regſiuit ſenes dicēs: Duo fratres
ī vna ſūt cella: ⁊ ille qdē vnꝰ ſex diebꝰ ite-
gris ieiunat: ille aūt alter īfirmāti facit ob
ſequiū. Cuiꝰ ģ opꝰ maiꝰ ē apud deū: Rn̄-
dit ſenex: Si ille q ieiunat ſex dies ꝑ nares
ſe ſuſpēderit: nō erit ſiı̄lis illi alteri ī cōſpe-
ctu dei. Iohēs minor Thebeꝰ. diſcipulus
abbatis Ammoys. xii. ānis ipſi ſeni īfirmā
ti fecit obſeqū: ſenex tn̄ cū vidiſſet eū labo
rātē: nūq̄ illi ſmonē blādū ac placitū locu
tꝰ ē. Cū aūt de h̄ mūdo trāſiret: ſedētibus
alijs ſenibꝰ tenuit manꝰ eiꝰ: ⁊ dixit ei ter-
tio: ſalueris ſalueris ſalueris: ⁊ tradidit illū
ſenibꝰ dicēs: Ille nō homo: ſed angelus eſt
q tot annis mihi īfirmāti ſeruiēs: nec bonū
ſmonē audiēs fecit tn̄ obſequiū cū magna
patiētia. Plures igitur diuerſis laborātes
neceſſitatibꝰ ꝯuenerūt frēs ad ſcm̄ Anto-
niū: īter quos ⁊ Eulogiꝰ qdā monachꝰ ale
xādrinꝰ. cū alio q elephātiacho morbo cru
ciabat: quos illuc ꝓpter huiuſmodi cauſaȝ
veniſſe memorabāt. Hic Eulogiꝰ ſcolaſti
cus erat: ſecularibꝰ litteris eruditꝰ. Qui
īmortalitatis deſiderio captꝰ: huic mūdo
renūciauerat: diuiſiſq3 rebꝰ ſuis oībꝰ atq3
diſpſis: paꝝ aliqd pecuniaꝝ reliquerat ſi-
bi: qbꝰ qꝛ ꝑ ſe opari nō poterat vteret. Cū
igit eū quedā animi ꝯfectio fatigaret. ⁊ ne
q3 cū m̄ltis ī monaſterio ꝯgere. neq3 ſoli-
tariā vitā poſſet ferre patiēter: reppit quē
dā publice ī platea iacētē: ita in ualitudine
illa: quā ſupius dixi ipletū. vt ſine pedibꝰ ⁊
manibꝰ videret. cui ligua tm̄modo īmunis
a tātis cruciatibus erat: qua magis poſſet
ab ītuētibꝰ maloꝝ ſuoꝝ remediū ꝓmere
ri; cūq3 eū aſſiſtēs vidiſſet Eulogiꝰ. oratōe
facta ad deū: ⁊ facta quadā cū dño pacti-
one: bis allocutꝰ ē ꝟbis. Dñe īquit ds ī tuo
noīe ſuſcipio iſtū: tā imani valitudine ꝑpe
ditū: vt ꝓpt̄ iſtū poſſiȝ ⁊ ipſe ſaluari. Aſſis
ergo mihi Ieſu xp̄e: atq3 patiaȝ ī tali miſte
rio largiaris; moxq3 ad iacentem illū ait:
Vis frater ſuſcipio te ī domo mea: ⁊ qua-
cūq3 potuero rōne ſuſtēto: cumq3 hec ille
libenter amplecti dignaretur ſe diceret:
Vadā ergo īquit ⁊ aſinū quo veharis ad-
ducā; cui vehemēter exultās ꝯſenſit egro
tus; qḋq3 mox fecit Eulogius: ⁊ memora-
tū ad hoſpitiū ſuū ſine dilatōe tranſuexit.
Per quīdeciȝ igitur annos iugi curatōe ⁊
perpetua ei ſollicitudine ſeruiebat: per qḋ
omne tēpus ⁊ ille cui tātū deferebatur ob
ſequiū cū gratiarū actiōe cūcta tolerabat:
⁊ Eulogij manibus ⁊ medicamētis cibiſq3
⁊ balneis ꝓut cōpetebat valitudini cura-
batur. Poſt. xv. vero ānos īſtinctu demo
nis. ſupradictus egrotus īmemor tot labo
rū Eulogij. tātorūq3 meritoꝝ: cepit ab eo
velle diſcedere: multiſq3 iniuriis atq3 op-
probriis īcrepare eū dicēs. Fugitiue: qui
propriā domū deuoraſti: furatuſq3 es alie
nā ſubſtātiā: ī me occaſionē ſalutis tue rep
periſſe te credis: Eulogius autē rogabat
eū: ⁊ ſatiſſaciens animo eius dicebat. No
li mi dñe talia loqui: ſed dic potius: quid
te cōtriſtaueriȝ ⁊ emendo. Elephantioſus
autē cuȝ furore dicebat. Vade nollo iſtas
adulationes tuas. Proiice me in publicū:
refrigeratione tua non egeo. Eulogius au
tem obſecro te inquit placare: aut quid te
inquit contriſtauerim venerāde ſenex edi
cito. Elephantioſus autem aſperior ī furo
re dicebat ad eum. Iam fraudulentas irri
ſiones tuas non fero: adulationes ⁊ ſubſan
nationes tuas non tolero. Nec michi hec
arida parcaq3 vita iocunda eſt: volo car-
nibus ſaturari. Cūq3 ei exhibite a viro pa
tientiſſimo Eulogio carnes fuiſſent: cepit
iterum proclamare. Non potes īquit mee
ſatiſſacere voluntati: neq3 tecū ſolitarius
habitare preualeo: populū videre ad pu-
blicū ire deſidero. Dicit ei Eulogius/ ego
adduco tibi multitudinē fratrū; rurſus fe
rocior ac pene blaſphemus egrotꝰ: ne q̄g
mihi tuā faciē videre volo: ⁊ adducis mi-
bi ſimiles tuos ſoliꝰ panis ꝯuoratores. cō-

cutiēſq; ſemetipſū:ingēta voce clamat di/
cēs. Hic eē nolo:ad publicū ire deſidero.
O violētia. In eū locū me ꝓijce:vn̄ me
ſuſtuliſti. Tāta ꝗ̄ erat ei⁹ inſania:adeoq; ſē
ſus ipi⁹ īfirmi quodāmodo mores puerte
rat demō:vt ꝛ laqueo ſe forte ſuſpendiſſet
ſi manus ꝑ quas hoc facere poſſet hūiſſet.
Ad mōachos itaq; vicinos ꝑgit Eulogi⁹:
ita dicēs eis;qd faciā q̄ elephantioſus iſte
penit⁹ deſpare me fecit:'Dicūt ei. Quāob
cauſā:'Rn̄dit eis;q2 dura ſūt q̄ mihi cona
tur īponere:ꝛ qd agā ignoro;ꝓijciā ne eū:'
Sed aliter deo d̄xteras dedi. de hoc ſatis
vereor:'Nō ꝓiiciā eū. Sed tot ac tāta ite/
rū dieꝝ ac noctiū mala ferre nō poſſū;qd
de ipo igiť a me fiat ignoro. Ad quē illi hiis
v̄bis loquūť;dū adhuc viuit ꝛ ſupeſt magn⁹
ille:ſic eni vocabať antoni⁹:aſcēde ad eū
egrūq; naui īpoſitū ī monaſteriū eius de/
fer:expectās ibi donec ſpelūcā ſuā egreſ/
ſus adueniat. Quē cū videris:referes iſta
q̄ pateris:atq; ab eo ꝯſiliū poſtulabis;q̄c/
qd tibi ſuper hoc dixerit facies:'ꝛ ei⁹ moni
tiōib⁹ acqeſces:ſciēs a deo iuberi tibi qđ il
le p̄cepit. Mox igit ſmonib⁹ fratrū liben
ter īſtruct⁹.ſupradictū egrū blādis p̄cibus
ſuꝑans.littorali nauicule īpoſuit:ſuſtulitq;
de ciuitate ꝑ noctē.ꝛ ad diſcipuloꝝ ſancti
Anto.hitaculū duxit;Euenit autē vt alio
die veſptinis horis ſupueniret illuc.b. An
toni⁹:referēte mihi Cronio.q̄ clamide ex
pellib⁹ facta īdut⁹ aduenerit. Solebat aūt
veniēs ad mōaſteriū fratꝝ vocare ex ipis
Macharīū eūq; his v̄bis īterrogare. Ue
nerūt adhuc aliq fratres:'Et ille veiſſe di
cebat. De egypto igt ſūt an d̄ hieroſolima:'
Hoc aūt ſignū ab his iuſſerat dari. vt q̄ti/
ens aliq nō ſatis digni collogo ipi⁹ venirēt
adueniſſe egyptii dicerēť:q̄tiēs aūt ſci qdā
ꝛ ſpūales viderēť viri. veiſſe d̄ hieroſolima
nūciarēť. Tūc ꝗ̄ veniēs iuxta ꝯſuetudinē
ſuā.cū īterrogaret vtꝝ hieroſolimite illic
f̄res eſſēt an egyptii:'rn̄dit Machari⁹ di/
cēs.ex vtroq; illic q̄ſdā genere vidiſſe ſeſ;cū
aūť dixiſſet illi.s. Ant.fac illis leticiā ꝛ ſu/
māt cibū:vna cū eis oratōe ꝯpleta iubebāť
diſcedere;ac v̄o cū hieroſolimitas veniſſe
didiciſſet:ꝑ totā noctē cū ipis ſedēs ea illis
q̄ ſaluti eoꝝ ꝓficerēt loq̄bať. Memorata
igiť nocte cōſediſſe referebāt:ꝛ vnūquēq;
ad ſe de his q ꝯuenerāt euocaſſe. Cūque a
nullo qs illic Eulogi⁹ vocareť audiſſet:ipe ī
tenebris ꝓpria voce ſua illū ter noīe voca
uit;cui cū ſupradictus ſcolaſtic⁹ nō rn̄deret:'
putās q̄ alter aliqs Eulogi⁹ vocareť: Di/
cit ei rurſus; Te voco Eulogi: q ab alexā
dria ciuitate veiſti. Dicit ei Eulogi⁹. Quid
queſo iubes:'Et antonius;quid inquit huc
veniſti:'Reſpondit eulogius dicens; Qui
tibi nomen meū reuelare dignatus eſt:ip/
ſe etiā ꝛ aduētus mei cauſā ꝓculdubio re/
uelauit. Tunc ille;quare inqt veneris ſcio:
ſ3 ante omnes hos fratres vt omnes audi
ant refer. Iuſſus igitur a magno Antonio
ſeruus chriſti Eulogius rettulit āte omnes
Iſtū elephātioſū ī platea publica reppi pro
iectū cuius curā nullus hominū gerebat:'ꝛ
ꝓmiſi deo. vt deſeruirē egritudini eius q̄/
modo poſſem:ꝛ ego ꝑ illū ꝛ ille ꝑ me ſalua
reť. Ex quo aūt pariť ſumus q̄ntus decim⁹
ān̄us eſt:ſicut ꝛ veſtre ſanctitati credo oīa
reuelata. Quia igiť poſt plurimos ānos cū
a me nihil mali ꝑtulerit. variis me ꝓcellis
ac tēpeſtatibus vexat:ob qđ ꝛ ego ipſū a
me ꝓiicere cogitaui;ꝓpterea ad ſāctitatē
tuā veni:'vt qd ex hoc faciā. digneris me
tuis edocere cōſiliis:ꝛ orationibus adiuua
re. Peſſimis eni3 motibus totus fatigor ꝛ
crucior;cui hec tunc Antonius ſeuera at/
que iracunda reſpōdit. Tu illū a te ꝓiicis
Eulogi: Sed ille eū nō ꝓiicit q eū a ſe fa
ctū eſſe cognoſcit. Proiicis eū.meliorem
te inueniet:ꝛ eligit deus q colligat deſtitu/
tū. Cumq; ꝑterritus ad hec Eulogius ver
ba tacuiſſet:relicto rurſus ſanctus Anto/
nius Eulogio.cepit egrotū ꝓpriis ſermo/
nibus verberare:ꝛ hec ad eū cū clamore
maximo loqui. Elephantioſe ſceno ac luto
horride.nec terra digne nec celo:non deſi
nis iniuriam dei vociferari:' Neſcis. qui
miniſtrat tibi chriſtus eſt: Quemadmodū
auſus es cōtra chriſtum talia loqui:' Nam
propter chriſtū ſe iſte ſuitio tali ꝛ obſeqis
ſubiugauit. Quē ꝛ ipſū mordaci ſermone

laceratũ reliq̄t. ↄuerſiſq; verbis ad alios
fr̄es. ad vnũquẽq; ita vt ratio ſingloꝝ exi
gebat locut⁹: rurſus ad eulogiũ ⁊ ad egro
tũ redit. dicitq; eis. Ne qs veſtrum o filii
quoq; ſe vertat. neuter ab altero ſepet: ſ;
ad cellã veſtrã i qua p tm̄ tp̄s vixiſtis redi
te. i pace oẽ; triſticiã deponẽtes. Iã nunc
eni; ad vos dñs ds̄ mittet. Nã tẽptatõ iſta
idcirco accidit vobis: q2 ad finẽ vite ambo
veniſtis: etiã vterq; veſtrũ merebit coro/
nari. Nihil g̊ aliter feceritis. ne forte vos
angelus veniẽs. i eo i quo dixi loco iueni/
re non poſſit: vtriſq; coronis fraudemini.
Qui cũ ad cellã ſuã velociter redeũdo re/
itegrata pace veniſſẽt: itra. xl. dies Eulo/
gi⁹ prior obiit: ⁊ poſt aliquot triduũ ſupra/
dict⁹ defecit Egrot⁹. aĩo vebemẽter ico/
lomis. Croni⁹ autẽ cũ plurimũ tp̄is i the
baicis fuiſſet locis: ad monaſteria alexãdri
na deſcẽdit: eueniitq; vt ad illũ occurreret
diẽ q vni⁹ qdẽ quadrageſim⁹. alterius aũt
tercius celebrat⁹ tũc a fr̄ibus dicebat. Cũ
igit Cronius boc audiſſet obſtupuit. ſũpto
q; euãgelio ſcõ atq; i medio fratꝝ poſito:
cũ ſacramẽto ipſis p ordinẽ cũcta expoſu/
it dicẽs. Hoꝝ oĩu; q̄ cõmemoraui iterpres
ipſe fui ꝑmonitco q grece loqui ſcũs An/
toni⁹ neſciebat. Ego aũt vtrãq; liguã no/
uerã. atq; iter ipſos loquebar: illi qdẽ gre
co. iſti aũt egyptio ore reſpõdẽs. Hoc quo
q; Croni⁹ ipſe nobis referebat: q ei ſcũs.
Antoni⁹ i illa ipſa nocte qua btm̄ Eulogiũ
dimiſit dixiſſet: q2 p totũ annũ deꝑcat⁹ fu
iſſet. vt oſtẽderẽtur eidẽ p reuelationẽ lo/
ca pctõꝝ atq; iuſtoꝝ. Et ſe vidiſſe dicebat
pceꝝ quẽdã vſq; ad nubes gigãtẽ: tetbri
coloris extenſas babẽtẽ ad celũ manus:
atq; ifra pedes ipſius lacũ ad ſpeciẽ mariſ
fuſu;. vbi tãq; aues iquietas aĩas volãtes
vidit Antonius. ⁊ ille qdẽ quecũq; ſupra
ipſius man⁹ caputq; volabãt cõſeruabã/
tur: q̄cũq; aũt manib⁹ ipſius repte fuiſſẽt
mergebãtur i lacũ. Vocẽ aũt tũc talẽ ſibi
veniſſe referebat. Has oẽs aĩas quas vo
lãtes vides: ſcias aĩas eſſe iuſtoꝝ q̄ i para/
diſi babitatiõe requieſcunt. Ille aũt aĩe alie
ad iferna mittũtur: qđ patiũtur qcũq; car

nali obedierit volũtati. ⁊ qcũq; iracũdia;
retinẽtes. reddere malis paria tẽptauerit
Referebãt aũt nobis tã Cronius q; ſcũs
Ierax. atq; alii plures vicini fratꝝ: iſta q̄
dicã. Quidã ſenex dixit q2 ſi ſcit monach⁹
eſſe aliquẽ apud quẽ pficere poſſit. ſed ne
ceſſaria corporis cũ labore babet. ⁊ ppte/
rea nõ vadit ad eũ: buiuſmodi monachus
nõ credit eſſe deũ. Dixit qdam ſenex. Qui
vult beremũ babitare dbet eẽ doctor: ñ q
doctrina egeat ne detrimentum ſuſtinere
videatur. ¶ Quod infirmitas corpo/
ris proſit anime claret ex bis.

Magnus quidam ſe
nex ifirmãti diſciplo ſuo dixit. Ne
ↄtriſteris fili ex ifirmitate vel plaga cor/
poris tui. Sũma eni; religio ẽ: vt i ifirmi/
tate qs gr̄as agat deo. Si ferrũ es. p ignẽ
emittis eruginẽ: ſi vo auꝝ es. p ignẽ pba/
tus. a magnis ad maiora pcedis. Ne anxi
eris g̊ frater. Si eni; te ds̄ vult in corpore
torquerí. tu qs es q ei⁹ volũtati reſiſtas aut
moleſte feras. Suſtine g̊ ⁊ roga deũ: vt q̄
ipſe vult illa ↄcedat. Quidã ſenex cũ fre/
quẽter ifirmaret corpore ⁊ lãgueret. cõti/
git vt vno ãno nõnulla eũ egritudo ↄtigeret: ⁊
ppterea flebat ⁊ grauiter ferebat dicẽs.
Reliquiſti me domine: ⁊ noluiſti me preſẽ
ti boc anno viſitare. ¶ De timore dei.

Abbas piemon re
qſit⁹ a fr̄e. quẽadmodũ aĩa reſiſte/
ret: ⁊ timere deũ nõ vult. Rñdit ſenex aĩa
qdẽ vult tiere deũ: ſ; nec dũ tp̄s ẽ. Timor
eni dñi magna pfectiõ ẽ. Quidã fr a ſene re
qſiuit dicẽs. Quõ timor di venit i aĩa;. Et
ait ſenex. Si qs p2i⁹ bumilitatẽ poſſederit
vt neminẽ iudicet vl ↄdẽnet. vel largitor
ſit elemoſinaꝝ. ⁊ vt nibil babeat: tũc venit
timor dei i aĩa;. Dixit ſenex. Timor ⁊ bu
militas ⁊ egeſtas victualiũ maneãt in te.
Frater qdã iterrogauit ſenẽ dicẽs. Unde
ẽ abba cor meũ duꝝ. ⁊ nõ timet deũ. Di
xit ei ſenex. Puto ſi bomo teneat incre/
pationem in corde ſuo: poſſideat timorem
domini. Dixit ei frater. Quid eſt increpa

tio? Ait ſenex. Ut in omni re increpet ho/
mo animaz ſuam: dicendo ei. Memor eſto
quoniã oportet te deo occurrere. Dicit aũt
⁊ hic qd ego volui cuz hoie? Eſtio aũt qꝛ ſi
gs ibis ꝑmanz veniet ei tior di. De pnia

REquiſiuit quidã fra
ter abbatẽ pimeniũ dicẽs. Quid
ẽ penitentia? Cui ſenex reſpõdit. Peniten
tia peccatoꝝ ẽ vlterius non peccare. Hec
enĩ vox ad hominẽ ſẽper clamat. vſque ad
vltimã reſpirationẽ Hodie cõuertimini ne
vobis repẽtina mors tanꝗ̃ fur ſuperueni/
at. Abbas pimenius dixit cũ gemitu. Oẽs
virtutes ingreſſe ſũt in cellã meam. preter
vnã virtutẽ: ⁊ ex eius labore ſtat hõ. Inter
rogauerũt eũ fres. Que ẽ iſta virt⁹ abba?
Rñdit ſenex. Ut ſẽper ſeipſũ repħẽdat hõ
De ꝑpniaz vno die poſt hõ recõciliari deo.

QUidaz ex patribus
de aliquo referebat epo: eo ꝙ au
diſſet duos ex plebe ſua viros. nimie ĩpuri
tatis ⁊ adulteros. Rogauit ergo deũ vt ſi
ita eſſet: agnoſceret; cuz ergo poſt oblatio/
nẽ cõſecrataz vnuſquiſꝗ ad cõmunionez
accederet: per ſinguloꝝ facies ĩtelligebat
⁊ animos; peccatoꝝ enĩ facies nigras ĩſpi/
ciebat vt carbones: ⁊ oculos ſanguine re/
pletos: alios vero vidit clara facie ⁊ veſti
bus albis ĩdutos; cum aũt corpus domini
ſuſcepiſſent: ĩ quorundã vultibus lumen. ĩ
quorundam vero flamma videbatur. Ut
autem agnoſceret de illis quorum crimen
audierat. communionem illis porrexit? ⁊
vidit vnum ex illis clara facie. ⁊ honorabi
li albiſꝗ veſtibus circũdatuz: alteꝝ vero
nigrum ⁊ horribili vultu. Et poſtꝗ̃ diuini
myſterij gratiã ſuſceperũt? vnũ lux q̃dã il/
luſtrauit: alteꝝ aũt quaſi flãma ſuccendit.
Orauit ergo epiſcop⁹ deuz. de ſingulis q̃
ei oſtẽſa fuerãt ſe edoceri. Aſtãs aũt ange
lus domini: dixit ad eũ. Oĩa q̃ de iſtis au/
diſti vera ſũt. Sed ille vn⁹ ĩ ſordib⁹ ſuis ad
huc ꝑmanet. ⁊ ĩ volũtate peccãdi: ideo illũ
nigra fecie ⁊ flãma ſuccẽdi vidiſti. Ille aũt
alter ſimilis illi qdẽ erat. ſicut audieras: ſz
ideo illũ clara facie illuſtrari vidiſti. qꝛ re/
cordat⁹ eoruz q̃ prius fecerat. ⁊ abrenũci/
ans illis malis opib⁹. cũ lachrymis ⁊ gemi
tib⁹ dei miſericordiã poſtulabat: promittẽs
vt ſi p̃terita illi fuiſſent dimiſſa peccata. vl
teri⁹ ad eadẽ non rediret: ⁊ ideo prioribus
criminib⁹ deletis: ad hãc gratiã quã vidiſti
ꝑuenit; cuz aũt epiſcop⁹ de gratia dei mira
retur. eo ꝙ nõ ſolũ de tormentis tã turpis
vite hominẽ libeꝝ ſtatuerit: ſz ⁊ tãto hono
re decorauerit? Reſpõdit ãgelus. Bñ mi/
raris: hõ enĩ es. Nã dñs noſter ac veſter.
naturaliter bon⁹ ⁊ human⁹ eſt ceſſantib⁹ a
peccatis. ⁊ penitẽtib⁹ ĩ ꝯfeſſione: qꝛ nõ ſo/
lũ tormẽta dimittit. ſed ⁊ honore efficit di
gnos. Sic enĩ de⁹ dilexit hoĩes. vt vnige/
nitũ ſuũ daret ꝓ peccatorib⁹: ⁊ ꝓ ipſis ad
mortẽ deſtinaret. Qui ergo cũ inimici ei⁹
eſſent mori pro ipſis elegit: quanto magis
miſeretur eoꝝ. cũ illi⁹ proprii ſint? Hoc er
go ſcias. ꝙ nulla peccata hominuz. dei bo
nitatẽ vicũt: ſi tantũmodo per penitentiã
vnuſquiſꝗ q̃ pri⁹ fecerat aboleuerit ma/
la. Miſericors ẽ enĩ de⁹. ⁊ ĩfirmitatẽ gene
ris hũani ſcit. ⁊ paſſionũ fortitudinẽ. ⁊ dia
boli ꝟtutẽ vel maliciã? ⁊ cadẽtib⁹ qdẽ hoĩ
b⁹ ĩ peccatũ. tãꝗ̃ filiis ĩdulgens. expectat
emẽdationẽ: penitẽtib⁹ vero tãꝗ̃ lãguidis
ꝯpatit̃ ⁊ miſeret̃. ⁊ mox ſoluẽs peccata eoꝝ
iuſtoꝝ illis etiã p̃mia tribuit. Audiens aũt
epiſcopis miratus eſt nimis. ⁊ glorificauit
deũ: maĩfeſtãs oĩb⁹ q̃ facta ſũt. De eodẽ.

ABbas paulus ſimplex hẽbat
hãc grãz vt ĩgrediẽtes
ĩ eccleſiã ſenes aſpiciẽs. ex ipſa fa
cie eoruz. vniuſcuiuſque cogitationes ſiue
male ſiue bone eſſent. ſentiret; cũ ergo ali
quãdo veniſſẽt ad eccleſiam. vidit eos cla
ra facie ⁊ leto animo ĩgredi: ⁊ ãgelos eorũ
cũ gaudio pariter cũ ipſis. Unũ aũt vidit
nigrũ ⁊ nebuloſuz habentẽ corp⁹: ⁊ demo
nes hinc atꝗ ĩde trahentes eũ ad ſe. miſſo
freno ĩ narib⁹ ei⁹: ⁊ angeluz ſãctũ ei⁹ de lõ
ge ſequẽtẽ triſtẽ. Beatus ergo paulus ce
pit flere amariſſime. ⁊ pectus ſuũ tõdere:
ſedẽs ante eccleſiaz propter eũ quez talez
aſpexerat. Omnes autem alii ſenes vi/

dẽtes eũ ſic flentẽ. ceperunt rogare vt ſi/
quid in illis vidiſſet: manifeſtaret. aut cuꝫ
illis igrederet̃ i ↄgregationẽ. Ille aũt no/
luit igredi. ſꝫ ſemp flebat ꝓpter eũ quem
ſic viderat. Poſt paululũ aũt cũ abſoluta
ↄgregatõe diſcederẽt: iteꝝ oĩuꝫ vult⁹ cir
cũſpiciebat. ſi tales egrederent̃ q̃les igreſ
ſi ſunt. Et vidit illũ quẽ ãte viderat nigrũ
ꝛ nebuloſuꝫ. egreſſũ clara facie ꝛ cãdido
corpore: d̃mones de lõge ſequẽtes eum.
ſanctum autem angelum eius prope eum
hylarem et gaudentem ſuper eum nimis.
Tunc ſanctus Paulus exurgens. cũ gau
dio vociferabatur benedicens deum ac
dicens. O quãta miſericordia ꝛ benigni/
tas dei ẽ: quãta miſeratõ ei⁹ ẽ. Et aſcẽdẽs
in altiori loco voce magna dicebat. veni/
te ꝛ videte opa dei: venite ꝛ videte quẽ/
admõꝫ oẽs homines ſaluos vult fieri. ꝛ ad
agnitõem veritatis venire. Uenite ado/
rem⁹ eũ dicẽtes: qꝛ tu ſolus potes pecca/
ta dimittere. Cũ aũt omnes cõueniſſẽt. ex
poſuit eis paulus q̃ vidiſſet anteq̃ȝ ingre/
derẽt̃ i eccleſiã. ꝛ q̃ poſte a: ꝛ petebat illuꝫ
frẽm quẽ ſic viderat. vt ei mãifeſtaret co
gitatões ꝛ act⁹ ſuos: vel quẽadmodũ tan/
tã ↄmutatõeꝫ illi de⁹ donaſſet. Ille ꝟo an
te oẽs cepit referre: dicẽs. Ego hõ ſũ pec
cator: ꝛ mltis tẽporib⁹ ſemp fornicatõi fui
dedit⁹. Ingreſſus aũt nũc in eccleſiã dei.
audiui ꝟba q̃ locut⁹ ẽ dñs p eſaiã ꝓphetã
dicẽs. Mũdi eſtote. ꝛ tollite malitias de
animab⁹ veſtris: ãte ↄſpectũ oculoꝝ meo
rũ. Diſcite bñfacere. q̃rite iudiciũ. Et ſi fue
rint peccata vr̃a vt coccinũ: vt nix dealba
bunt̃. ſi volueritis ꝛ audieritis me bona
terre ↄmedetis. Ego ſm fornicator ↄpun
ct⁹ i hoc ſmone ꝓphete. ꝛ igemiſcẽs intra
pectus meũ. dixi ad dñm. Dñe tu es q ve/
niſti ſaluare peccatores. Hec ḡ que nunc
p ꝓphetam ꝓmiſiſti opere cõple in me in/
digno ꝛ peccatore. Ecce eni ammodo ꝯfi
teor tibi. ꝛ promitto ex toto corde: qꝛ vlte
rius hoc malũ nõ faciã. ſꝫ renũcio omni i/
iuſticie. ꝛ ãmodo tibi ſuio i ↄſciẽtia mũda
Ab hodie ergo dñe ꝛ ab hac hora ſuſcipe
me penitẽtẽ. ꝛ adorantẽ te. ꝛ renunciãtẽ

omnib⁹ peccatis. Iuraui ꝛ ſtatui apud me
ſuare omnes iuſtificationes tuas. Sub
hac ſponſione egreſſus ſum de eccleſia:
ſtatuens apud me nihil de prioribus pec/
catis vlterius facere. Qd cum audiſſent
omnes clamauerunt vna voce ad domi/
nũ: dicentes. Q̃ magnificata ſunt opera
tua dñe: oĩa i ſapĩa feciſti. Quia ꝛ i pro
poſito penitẽtie: ſi trãſeat hõ tñ ſuſcipiat̃.

Uenit quidam frater ad abbatem
pimenion dicens ꝙ grandem tri
bulationem paſſus eſſet. Dicit ei ſenex.
fuge de loco illo quantum tribus diebus
ꝛ tribus noctibus ambulare potes: ꝛ fac
annum integrum ieiunans vſque ad no/
ctem. Cui ille. Si mortuus fuero anteq̃ȝ
vnus annus tranſeat. quid de me fiet? di
xit abbas pimenion. Confido in deum. qꝛ
ſi tu cum tali propoſito a me fueris egreſ
ſus vt hoc facias. etiaꝫ ſi mox mortuus fu
eris. cum deſiderio bono ſuſcipitur penitẽ
tia tua apud deum. Quidam frater ſede/
bat in cella ſua in egypto. in magna humi
litate precipuus. ꝛ habebat ſororem in ci
uitate meretricem. q̃ multis animabus p
ditio fuerat. Frequenter autem inſulta/
bant ſenes fratri illi. ꝛ vix potuerunt per/
ſuadere illi vt veniret ad illam: quatenus
per admonitionem eius poſſet peccatum
qd per eam fiebat euincere. cum ergo ve
niſſet ad locum. quidam ex notis eius vi/
dens eum: preceſſit ꝛ nunciauit illi dicens
Ecce frater tuus venit ad te. Illa autem
pre gaudio relictis amatoribus ſuis qui/
b⁹ miniſtrabat capite diſcooperto ad oc
currendum fratri egreſſa eſt. dum ergo tẽ
ptaret eũ amplecti dixit ei. Soror mea ca
riſſima parce aĩe tue. qm̃ ꝓpter te multi
peunt. ꝛ quẽadmõꝫ poteris ſufferre ama
ra illa ꝛ eterna tormenta? Illa aũt cõtre/
miſcens dixit ad eum. Scis frater qꝛ eſt
mihi ſalus vel ãmodo? cui ille. Si volue/
ris. eſt ſalus. Illa autem iactans ſe ad pe/
des fratris: petebat vt eam ſecum duce/
ret i deſertũ: cui frater: Uade cooperi ca
put tuũ ꝛ ſequere me: cui illa. Eam⁹. opor

tet me eñi ꝯformari iter hoīes nudo capi
te deãbulãtē ꝙꝫ i officinã peccati mei iterꝫ
ingredi. Dū ꝟo pariter ambularēt. mone
bat eã ad penitētiã. Vidēs aūt qꝛ quidaꝫ
obuiarēt ſibi. dixit ei. Qm̄ non omnes ſci/
unt qꝺ ſoror mea es: paruꝫ de via ſecede
donec trãſeant. Et poſt tranſgreſſis illis:
uocauit eã ⁊ dixit. Eamus ſoror viam no
ſtrã. Jlla aūt nō reſpōdēte. ꝑquirēs īuenit
eam mortuã: ⁊ veſtigia pedū eiꝰ ſanguine
plena. erat eñi diſcalciata. Cū autē ſenibꝰ
renūciaſſet factū: ꝯtendebãt inter ſe de ſa
lute eius. Manifeſtauit aūt deꝰ vni ſeni
de ipſa. eo ꝙ nulla cura fuit illi ī itinere ꝺ
corporali vſu: ſꝫ vulnꝰ ꝓpriuꝫ neglexit. ⁊
ſuſpirauit in tam grãdi ꝑditōe: ideo ꝓ de/
uotione cordis eiꝰ ſuſcepit deus peniten/
tiam eius. ¶ De impugnatione demonū.

Quidam frater requiſiuit a ſe/
ne dicēs. Cur abba a demonibꝰ i
pugnamur? Reſpōdit ſenex. Qm̄ arma
noſtra abiecimꝰ. id ē penitētiã humilitatē
obediētiã. ⁊ penuriã. Frater qdã abbateꝫ
ſyſoiū reqſiuit dicēs. Putas abba. ſi mō ꝑ
ſequit̃ nos diabolus. ſicut antiquos? Rñ/
dit. Magis mō homines noſtre etatis ꝑ/
ſequit̃. qꝛ appropinquãt genera penaruꝫ.
vbi ille cū legionibus ſuis anguſtat̃: dum
ſcit ſtagnū vbi in igne ⁊ ſulphure arſurus
erit. ideo hoībus infeſtat̃. Nec tm̄ īfirmos
quoſꝙ dignat̃ appetere: quos vbi volue/
rit cito ſubuertit: ſed fortes magis ac ma
gnos ſupplantare per diuerſa precipitia
aggreditur. Abba pimenius requiſiuit ab
batē abrahã. Quēadmodū nos demones
impugnant? Ait ſenex. Demones nobiſcū
non pugnant quia voluntates eorum faci
mus: ſed noſtre nobis voluntates demo
nes facti ſunt: ⁊ tribulant nos. ¶ Unde
apoſtolus. caro concupiſcit aduerſus ſpiri
tum. ſpiritus autem aduerſus carnem. vt
non quecunqꝫ vultis illa faciatis. Nã vis
ſcire cum quibus demones pugnauerunt
cum abbate moyſe ⁊ ſimilibus eius: nos
autem voluntates cordis noſtri impugnãt
Quidaꝫ frater requiſiuit abbateꝫ achillē.
Quemadmodū aduerſum nos poſſunt de
mones? Reſpondit ſenex. Per volunta/
tes noſtras. Et adiecit dicēs. Ligna libani
dixerunt. ¶ Nos grandia ſumus ⁊ alta: ⁊
paruiſſimo ferramento incidimur. ¶ Nihil
ergo ei demus ex nobis: ⁊ nos non poterit
incidere. Venerunt ergo homines ⁊ fece/
runt in ſecuri manubrium ex ipſis lignis: ⁊
ita inciderunt. Ligna ergo ſunt anime: ſe/
curis diabolus: manubriū volūtas nr̃a ē.
Per malas ergo volūtates nr̃as īcidimur
¶ Qualit̃ hō ī ſe mortificare vicia poteſt.

Quidaꝫ frater reqſiuit abba/
tē moyſē dicēs. Quō
poteſt ſe hō mortificare? Dixit ei
ſenex. Niſi quis arbitratus fuerit ſe habe/
re iam trienniuꝫ in ſepulchro. ad hunc ſer/
monem peruenire nō poteſt. Abbas pime
nius dixit. Jlle mōachus poteſt tanꝙꝫ mor
tuus huic ſeculo eſſe. qui duas res horrue
rit: ideſt carnis ſue requiem ⁊ vanam glo/
riam. Senex quidam dixit. Tunc erit mo
nachus liber ab omnibus. cum in vno ope
re tantum intentus eſt bono. Quando eñi
bona opera exercet: veniens diabolus. lo
cum non inuenit ⁊ diſcedit. Si autem ma/
lum opus exercet: veniens frequenter. ⁊ ī
pugnat eum. ⁊ in deteriora ſubuertit. Be
atus antonius monebat diſcipulum ſuum
dicens. Horre ventrem tuum ⁊ neceſſita
tes huius ſeculi. ⁊ concupiſcentiam malaꝫ
et honoreꝫ tanꝙꝫ abſens de hoc ſeculo. ⁊ re
quiem poſſidebis. ¶ De perſeuerantia.

Abbas antonius di
xit Monachus ſi paucis diebus
laborat. ⁊ iterum relaxatur: ⁊ rurſus labo
rat ⁊ inde negligit. hic nihil agit. nec patiē
tie perſeuerantiaꝫ poſſidebit. Dixit ſenex
Quid eſt opus incipere artificium: ſi non
diſcat perficere illud. Nihil eſt ergo. qꝺ in
cipitur ⁊ nō perficitur. ¶ De labore ſãctoꝝ

Quidam ſenex dixit.
Vſqꝫ tūc laboret hō: vſqꝫquo poſ
ſideat xpꝫ. Qui aūt ſemel illū adeptꝰ fue/
rit iaꝫ nō periclitatur. Permittitur tamen

laborare. vt remomeras tribulationem laboris. vndique ſemetipſum cuſtodiat: timens ne tantos labores amittat. Nam et filios iſrahel ideo deus per deſertum quadraginta annis circumduxit. vt rememorantes vie tribulatorum nollent redire retrorſum. Quidam frater requiſiuit ſenem. Quemadmodum laborant poſtulantes de remiſſione peccatorum Reſpondit ſenex. Antequam perueniat in eos gratia que operetur: pro labore ipſorum. ipſi pallidi et in labore ſunt. ſuper quos vero ex priori patientia iam gratia chriſti peruenit: iſti florent et exultant anime eorum. et facies eorum clara eſt ſicut ſol. cum nubes non habet et lucet. Quando vero ſol nube cooperitur. palleſcit: ſic et anima quando paſſiones eam et temptationes obſcurant. Que autem per gratiam dei mundata eſt: ita fulget ſicut ſcriptum est. Magna est gloria eius in ſalutari tuo. Item dixit. Quis laborent hic ſancti viri. tamen et aliquam requiem poſſident quoniam liberi ſunt a cogitationibus huius mundi. Quidam frater requiſiuit a ſene dicens. Quemadmodum nunc laborantes in conuerſationibus viri. non accipiunt gratiam ſicut antiqui Ait enim ſenex. Tunc erat caritas. et vnuſquiſque proximum ſuum ſurſum trahebat: nunc vero poſtquam caritas refriguit. ſinguli proximos ſuos in inferiora deducunt. et ideo gratiam dei non merentur. ¶ De exhortatione doctrine.

INterrogati cuidam abbatem pimenionem de duritia cordis. rndit ſenex dicens: natura aque mollis est. et lapidis dura. Si autem frequenter aqua ſtillat ſuper lapidem: ſtillando perforat illum. Sic et verbum dei dulce et molle est. noſtrum autem cor durum. homo ergo audiens frequenter aut meditans verbum dei: dat locum timori dei ingredi in eum. ¶ De curioſitate vitanda.

SEnex quidam dixit. Non oportet monachum requirere aliter ſit ille aut quemadmodum ille: quia per interrogationem abſtrahitur ab oratione in detractationes et verboſitates. Unde nihil est melius quam tacere. Frater quidam requiſiuit a ſene dicens. Si venerit frater aliquis. ſermones mihi deforis inferens alienos: iubes vt dicam illi. quatenus mihi illos non afferat. Ait ſenex. Nihil dicas: quia nec nos potuimus obſeruare. Cauendum eſt ergo. ne forte dicentes proximo. hoc ne facias: nos idem vel peiora poſtea faciamus Cui frater: Quid ergo oportet facere. Et ſenex. Si voluerimus inquit tacere: exemplum ſolum ſufficit proximo: ¶ De contentione vitanda

QUidam ſenex dixit Si quis tecum aut de ſcripturis aut de quacumque causa locutus fuerit. ne contendas cum eo: ſed ſiquidem bene dicit: conſenti ei. Si vero male. dic illi. Tu ſcis quomodo loquaris. Ait apoſtolus: Noli contendere verbis. Hec obſeruans et humilitatem poſſidebis: et odium vitabis. Nam ſi perſiſtas contendens. et vis defendere ſermonem tuum: naſcitur inde ſcandalum: Frequenter ergo dum laudas alterum fit etiam ex iuſtificatione contentio. De quacumque autem re ſi grauiter contenderis: non paruam noxietatem ſenties: et nullo modo requiem poſſidebis. Magis ſtude ſilentium: et de nullo eſſe ſollicitus. Attende meditationi tue: cum timore dei exurgens tam mane quam veſpere: et impetum inimicorum non timebis. ¶ De ſiletio

BEatus antonius diſcipulo ſuo ſolebat dicere. Si affectaueris ſilentium: ne arbitreris te exercere virtutem ſed indignum te proloqui confitere. cum quidam frater abbati ſyſoi dixiſſet: volo animam meam ſaluare: reſpondit. Qua ratione poſſumus animam noſtram ſaluare: cum lingua noſtra aperto oſtio ſepe proſiliatur. Quidam frater interrogauit ſenem dicens. Uſquequo ſeruandum eſt ſilentium pater: Reſpondit ſenex. Uſquequo interrogeris. In omni enim loco ſi taciturnus fueris. requiem poſſidebis. Dixit ſenex. Peregrinatio est tacere. Dixit quidam ſenex. Peregrinatio que propter deum fit: bona eſt: ſi habuerit et ſilentium: nam fiducia non eſt iam peregrinatio. Abbas arſenius ſolebat dicere. Peregrinus monachus in aliena terra nullius cauſe mediator accedat: et quietem poterit adipiſci

Abbas ampo dicebat. Sicut apis quocū『 va/
dit mel opatur ita ꝛ mōachꝰ quocūqꝫ pgit ſi
pp opꝰ dī prexerit: dulcedinē bonoꝝ actuū
pōt afferre. ¶ De fugiēdo clericatꝰ honorē

Abbas theodorꝰ dū
eēt in ſcithi diaconꝰ ordinatꝰ nul/
latenꝰ pmanere acqeſcebat: ſed multis lo
cis fugiebat. Et iteꝝ ſenes reducebāt euꝫ
dicētes. Ne derelinqs locū tuū. Quibꝰ il
le ait. Permittite me deprecari deū. ſi me
iubet miſtrare loco meo. Et orauit ſic. do/
mine. ſi volūtas tua ē. vt ī ordinatiōe mea
pſiſtā: oſtēde mihi. Et oſtēſa eſt illi colūna
ignea a terra vſ『 ad celū ptigēs: ꝛ vox ad
eū. Theodore ſi potes fieri ſicut columna
iſta. vade ꝛ miniſtra. Sufficit quod leuitis
ꝛ ſacerdotibꝰ p moyſen dictū eſt. vt mūdo
corde ꝛ corpore. inoxiis manibus ꝛ veſti
mēto mūdiſſimo: pro filiis iſrabel offerrēt
ſacrificia. Quod ille audiēs vltra nullate
nus acqeuit. Sed cū veniſſet ī eccleſiā de
precabātur eū: vt ſi nō miniſtraret vel ca/
licē teneret. Qui nō acqeuit dicēs. Si mi
hi de hac re āplius verbū feceritis diſcedo
hinc: ꝛ ſic eū dimiſerūt. Abbas yſaac audi
ens qꝛ pſbyteꝝ eū patres volebāt facere ī
ſcithi: fugit ī egyptū. Et igreſſus ī agrū la/
tuit inṫ herbas. Contigit autē vt patres q
ſeqbant̄ eū. ī eodē agro requieſcerēt: quia
iā nox erat. ꝛ dimiſerūt aſinū vt paſceret
Ille aūt puenit paſcendo ad locū. vbi late
bat abbas yſaac. Et mane facto querētes
aſinū. iuenerūt ꝛ ſenē: ꝛ mirati ſūt. Cū aūt
vellent eum ligare: dicit eis. Iam non fu/
gio quia ſcio ex iuſſione dī eſſe: ꝛ quocū『
fugero ad hoc peruenturus ſum. Abbas
motoys venit aliquando de loco q vocat̄
ragita. in partibus gebilonis. Erat auteꝫ
cum eo etiam diſcipulus eius. Vidēs au/
tem illum epiſcopus loci illius. tenens eū
inuitum preſbiterū fecit: Et dum pariter
comederent: dicit ei epiſcopus. Indulge
mihi abba. Scio enim qꝛ hunc honorem
nolebas: ſed ego a te benedici deſiderans
hoc facere preſumpſi. cui ſenex pro humi/
litate ait. Et mea cogitatio paruꝫ volebat
ſed ī hoc laboro. qꝛ diuidi habeo a fratre
qui mecum eſt: ꝛ ſolus non ſufficio oratio
nes meas implere. Dixiteꝫ ei epiſcopus.
Si ſcis eum dignum. ordinabo ꝛ ego illū
Reſpondit abbas motoys. Si quidem di
gnus ſit: neſcio. vnum tamen ſcio. qꝛ meli
or eſt me. Ordinauit autem ꝛ illum. Vter
『 tamen ita permanſerunt vſ『 ad finem
ſuum. vt ad altare quantum ad oblationē
ſacrandam: nun『 accederent. Unde di/
cebat ſenex. Confido in deū meū. qa non
habeo grande iudicium propter ordina/
tionem hanc: quia oblationem offerre nō
preſumpſi. nam ordinatio illorum eſt. qui
ſine culpa ſunt iuſti ꝛ immaculati. ego au
tem me bene cognoſco. ¶ De here/
mo ꝛ quare fugierunt in ſolitudinem.

Abbas Arſenius ab
abbate marco requiſitus eſt aliqñ
cur fugeret hoīes. At ille reſpōdit. Scit dōs
quia diligo hoīes: ſed cū deo pariter ꝛ ho/
minibus eſſe nō poſſuꝫ. Superne eniꝫ mul
titudines ac virtutes vnius ſunt volūta/
tis: homines vero ꝛ multas habēt volūta/
tes ꝛ varias: ꝛ ob hoc deū relinquere: ꝛ cuꝫ
hominibus eſſe nō poſſuꝫ. Quidā fratres
dū linū ex thebaida pergerēt cōparare: di
xerūt. per occaſionē beatū arſeniū videa/
mus: Quod cum daniel diſcipulus eius ei
nūciaſſet: precepit vt pro qua cauſa illic ad
ueniſſent de alexādria. ab eis īquireret. cū
ergo nūciaſſet『 propter linum pergerent
cōparādū. reſpōdit arſenius. Ergo faciem
meam non videbunt: quia non propter me
ſed propter ſuum opus aduenerunt. Vade
itaqꝫ ꝛ ſuſceptis eis fac obſequium: ac di/
mitte eos dicens. Quia ſenex nō poteſt vo
bis occurrere. Abbas biſarion duꝫ deam
bularet cum diſcipulo ſuo per heremū. ve
nerunt ad quādam ſpeluncam. Et ingreſſi
ibi inuenerunt fratrem ſedentem ꝛ funicu
lum operantem. qui neqꝫ reſpexit in eos
neqꝫ ſalutauit eos: neqꝫ aliud locutus eſt
eis. Dixit ergo abbas biſarion ad diſcipu
lum ſuum. Eamus hinc: quia non vult hic
ſenex loqui nobiſcum. Et profecti ſunt ad

ioānez abbatem. Cuz autem reuerteren-
tur. venerunt ad eandem ſpeluncam: ⁊ di
xit abbas biſarion: Ingrediamur iterū ad
hūc fratrez: ſi forte vel modo perſuadeat
illi deus vt loquatur nobiſcuz. Et cum in-
greſſi fuiſſent. inuenerunt euz mortuū. Et
dixit diſcipulo ſuo. Ueni frater compona
mus illuz. quia propter euz deus huc tran
ſmiſit nos. Cuz autez ſepelirent eū. inuene
runt quia mulier eſſet: ⁊ admirati ſunt ⁊ di
xerunt. Quia magna miſericordia domi-
ni eſt: qꝛ ⁊ mulieres colluctātur ⁊ vincunt
demonia. Et glorificantes deū qui ē pro
tector omniū: ad ꝓpria redierūt. narrātes
ꝗ viderāt. Que ſit obſeruātia heremite

Abbas moyſes ad
ſolitarios ſolebat proferre ſermo
nez. dicens. quatuor ſunt principalia obſ-
uātie. id eſt tacendi. ſeruādi mandata dei
humiliandi ſemetipſuz. ⁊ anguſtia pauper
tatis. Tres autem has virtutes homo dif
ficile poſſidet. vt ſemper lugeat ⁊ ſemper
ſuorum memor ſit peccatorum: ⁊ omni ho
ra ponat ſibi pre oculis mortem. Beatus
antonius ſolebat dicere. Patres antiqui
egreſſi ſunt in deſertuz. ⁊ ipſi ſani effecti fa
cti ſunt medici ⁊ reuerſi alios ſanauerunt:
ex nobis autez ſi quez egredi contigerit in
deſertuz. anteq̄ȝ ipſi ſanemur. curam alijs
adhibemus: ⁊ reuertitur ad nos infirmi-
tas noſtra: ⁊ fiunt vltima noſtra peiora pri
oribus. propter quod dicitur nobis. O
medice prius tibi curam impende. Qui
ſint ſimiles vnius meriti fratres.

Quidaz frater inter
rogauit pimenionez abbatem: di
cens. qui ſint vnius meriti fratres? Re-
ſpondit ſenex. Si fuerint tres ſimul: vnus
quidez in omni verbo vel opere quieſcēs
alter autē infirmās ⁊ gratias agens. terti⁹
vero cū mūda conſcientia illis obſequiuz
faciens: hi tres vnius meriti ſunt. Dixit ſe-
nex. Iniuriare aut mentiri aut periurare
alienuz a chriſto eſt. Per has quatuor res
anima maculatur. id eſt ſi amicitiā quis cū
potentibus habuerit. cōcupiſcētias carna
les ſtudens vel ſi de proximo ſuo detracta
uerit: aut ſi per ciuitatem āmbulans oculos
ſuos non cuſtodierit: ⁊ ſi quācunque noti
ciaz cuz muliere habuerit. Beatus arſeni
us referebat qđ cuz in propria cella reſide
ret. vocez ſibi audiret dicentez vt egrede-
retur foras: propter opera manuū contē-
planda. Et egreſſus vidit hoīem quendaz
aquaz de puteo haurientem atque in vas
perforatuz mittentez: ⁊ aqua egrediens re
fundebatur in puteuz. Et iteruz paruz pro
greſſus. vidit ethiopez ex lignis a ſe conci
ſis ſarcinaz facientez. quaz cuz tēptaſſet:
⁊ īportabilez ſenſiſſet: alia iteruz ligna ſu-
per ea congeſſit. Similiterque tēptans cū
nec mouere potuiſſet. tamen alia addere
ligna non deſtitit. Et iteruz progreſſus ar
ſenius vidit ante portaz ciuitatis duos iu
uenes ſedentes in equis. qui lignuz tranſ
uerſuz portantes. ingredi non poterant ci
uitatez. Lignuz eniz qđ ab eis portabatur
non eos permittebat intrare ⁊ ſeq vel hu-
miliare alteri alter non valebat: ⁊ ita foris
ciuitatez vterque remanſerunt. Ille vero
qui hoc ſancto arſenio in ſpiritu oſtende-
bat: dixit ei. Hunc quez prius vidiſti aquā
de puteo haurire. ⁊ de vaſe perforato rur
ſuz in puteum fundere. ſimilitudo eſt hoīs
faciētis elemoſynaz qui bonuz opus imi-
tatur efficere: ſed quia in alijs operibus ſe
pe cōmittit iniquitatez propter hec mala
illud paruz boni ſe coinquinans: perdit. Il
luz autez quez vidiſti ligna ꝯcidere. ⁊ gra
uē ſarcinā addidiſſe: facereqȝ grauiorē hō
eſt ī peccatis plurimis cōſtitut⁹ ꝗ poſt peni
tētiā aliud ſuꝑ peccatis ſuis onus augmē
tat. Hos vero quos trāſuerſo ligno renitē
te ciuitatē n̄ poſſe īgredi ꝯſpexiſti: iſti ſūt ꝗ
iugū miſerabile vident̄ ferre ſuperbiā. ⁊ al
ter alteri ſe hūiliare noluerūt vt ꝑ hoc emē
dati viaz chriſti humilē ſequerētur: atque
ideo extra regnū dei taz hi q̄ȝ illi remanſe
runt. Interrogauit frater abbatez ſyſoiuz
dicens. Dimiſſa ē mihi hereditas a parēti
bus meis: quid faciaz de illa? Reſpōdit ſe
nex. Si dixero da illā ī eccleſiā clericis illi

epulantur ex ipſa. Si dixero da illā ꝯſāgui
neis tuis nullā habebis mercedez. Si er/
go vis īplere mādatū diuinū. da hāc pau/
perib' ꝛ egenis: ꝛ ꝑfect' eris. ¶ Tēporalis
ꝑfect' ꝺliquēdus ē ꝓpt amorē caritatis

Abbas ſyſoius dixit
Cū fuiſſē aliqñ ī mercato: ꝛ ſpor/
tellas meas fratri vēderē vidēs ꝗ iracū
dia approxīabat mihi: dimiſi vaſcula mea
fugiens. Dixit abbas ioānes. Aſcēderā ali
quādo ꝑ viā heremi ī ſcithi. texēs plectā. ꝛ
audiui camelariū loquētē ẜmones varios
ꝛ ne forte iraſcerer. dimiſi plectā meā ꝛ fu
gi. Interrogauit frater abbatē pimeniuz
dicens. Quid ē qꝺ dñs dixit: maiorē cari
tatē nemo habet ꝙ̄ vt aīam ſuā ponat ꝗs
ꝓ amicis ſuis. quomō hoc facit? rñdit ſe/
nex. Siqs audit ꝟbū maluz a ꝓximo ſuo. ꝛ
dū poſſit ſimilia rñdere. pugnat tñ in cor
de ſuo portare laborē. ꝛ . im ſibi facit ne
rñdeat malū. vt ꝯtriſtet illū. iſte talis aīaz
ſuā ponit ꝓ amico ſuo. Abbas macharius
dixit. Si reminiſcimur maloꝝ que ab hōi
bus patimur. ꝑdim' memorie ꝟtutē. Itē
dixit. Si aūt recolim' maloꝝ q̄ nobis a ꝺ/
monib' mittunt. ſine ꝑturbatōe erim' ſciē
tes ꝙ ab initio bona deus creauit. diabo
lus ꝟo mala ſupſeminauit. En ſūt ꝑditōes
īnumere. Et addidit dicens. culpa eſt mo/
nachi. ſi leſus a frīb' prim' ī caritate purga
to corde nō occurrit. Nā ſunamitis nō me
ruiſſet: recipere helyſeuz prophetaz in do
mū ſuaz: niſi quia cū nullo alio habuit cau
ſā. Sunamitis enim in perſona eſt anime.
Heliſeus vero in perſona ſpirit' ſancti fi/
gurata. quia niſi pura ſit anima. non me/
retur ſuſcipere ſpirituz dei. Ita ira inuete/
rata excecat oculos cordis. ꝛ animam ex/
cludit ab oratione. ¶ Quid lamētatio vel
paupertas que fit propter deuz operetur.

Sanctum antonium
requiſiuit frater dicens. Quid fa
ciā ꝓ peccatis meis? Reſpōdit. Qui vult
liberari a peccatis. fletu ꝛ planctu libera/
bitur ab eis. ꝛ qui vult edificari in virtuti
bus per fletum lachrymarum edificatur.
Ipſa laudatio pſalmorū planctus eſt. Me
mento exemplum ezechie regis iude. ſicut
ſcriptum eſt per eſaiam prophetā: qui flen
do non ſolū ſanitatez recepit: ſed etiaz per
xv. annos augmentū vite promeruit. ꝛ ſu
peruenientem hoſtis exercitum. videlicet
centum ꝛ octogintaquinqꝫ milia. per la/
chrymaruz eius rigationem: virtus dñi in
mortez proſtrauit. Sanctus petrus apoſto
lus flendo recepit: qꝺ in chriſtuz negando
cōmiſerat. Maria cum lachrymis rigauit
pedes dñi meruit audire optimaz partem
elegiſſe. Ipſe timor ſanctus permanens ī
ſeculum ſeculi. Beatus macharius dixit.
In veritate ſi facta eſt mōacho deſpectio
quaſi laus paupertas ſicut diuitie: inopia
ſicut epiſtole: nunꝙ̄ moritur. Impoſſibile
eſt bene credentem et pie colentem deum
cadere in paſſionem immundam et in er/
rorem demonum. ¶ In hac vita homo re
quiem inuenire non poteſt.

Abbatem ſyſoiuz re
quiſiuit frater. Poſt quantum tempus de
bet homo a ſe abſcidere paſſiones? Reſpō
dit. Scriptum eſt in euangelio: quia pecca
tores deus non audit: ſed qui cultor dei eſt
et voluntatem facit. Ideo cum venerit im
pugnatio: abſcide illam: quia fragilis eſt
anima. Ante armetur ꝙ̄ a peccatis in/
quinetur. Abbatem pimenium interroga
uit frater. Quid faciam: quia conturbant
me cogitationes ſedentem in cella? Re/
ſpondit. Neminem deſpicias: nullum di/
iudices: de nullo male loquaris: ꝛ deus da
bit tibi requiem: et ſtatuet ſeſſionē tuam ſi
ne conturbatione. Cuſtodiam enim ſenio
rum et quietem ipſorum conſidera. Me/
ditare in diuinis officiis: et ſcias horas ca/
nonicas die ac nocte. Timor domini non
diſcedat a corde tuo: et non glorieris: ne/
que te eſtimes cum iuſtis: et ex omni vir
tute tua cuſtodi: vt nō facias ꝓpriā volūta
tē idē dixit. Sicut ad ſuccēſā ollā muſce nō

appꝛopinquāt.ſi vero tepida fuerit īſidūt
in eaꝫ.⁊ faciunt vermes:ita ⁊ monachum
ſuccēſuꝫ igne diuini ſpiritꝰ demōes fugiūt
tepidū ꝓo illudūt ⁊ īſequūt. Un̄ vitia oꝛiūt

SAnctum antoniuꝫ

requiſiuit frater. Quomodo deus
repꝛomittit bona aīe ꝑ aſſiduitatē ſcriptu-
raꝝ.⁊ nō vult anima in bonis permanere
ſed declinat ad tranſitoꝛia caduca ⁊ īmun
da:' Reſpondit. Ad hoc iungitur quod pſal
miſta ait. Iniquitatē ſi cōſpexi ī coꝛde meo
nō exaudiet deus. Ignoꝛas ꝙ cū venter
plenus fuerit eſca.ſtatī ebuliunt magna vi
tia:que ſaluatoꝛ noſter per euāgeliū pꝛedi
xit. Non coinquinat quod in os intrat ani-
mā hominis:ſed de coꝛde exeunt que in ī-
teritū demergunt homineꝫ. Uide quid di-
xerit pꝛimū. Cogitatiōes male.homicidia.
adulteria.foꝛnicatiōes.furta.falſa teſtimo
nia.⁊ blaſphemie. Quia nec dum guſtauit
dulcedinē celeſtiū.vt ex toto coꝛde exqui
rat deū.ideo ad īmūda reuertit. Quis po-
terit recte dicere.vt iumētū factꝰ ſū apd te
⁊ ego ſēꝑ tecū. Qualit̄ ỽtutes obtīere optꝫ

QUendam ſenem re

quiſiuit frater dicēs. Doce me pa
ter. Et dixit ei.vade ama tibi īpē vī facere
Euagina gladiū tuū.⁊ exi ī bellū. Dixit ei
frater. Nō me ꝑmittūt cogitatiōes. Re-
ſpōdit ſenex. Scriptū eſt. Inuoca me ī die
tribulatiōis tue:eripiā te ⁊ gloꝛificabis me
Inuoca ẽ deum ⁊ eripiet te. Perrexerunt
duo fratres ad vnū ſenē ſāctū ī ſcithi ſedē
teꝫ ſingularē:dixitq̧ vnus ex illis. Abba
oē vetꝰ ⁊ nouū teſtamētū mēoꝛiter didici
Dicit ei ſenex. Impleſti aerē verbis. Et al
ter dixit. Ego vetꝰ ⁊ nouū teſtamētū totū
ſcripſi.⁊ penes me habeo. Et huic reſpōdit
⁊ tu īpleſti feneſtras tuas cartis. An igno
ratis ꝗ dixit. Regnū dī nō ē ī ſmone:ſꝫ in
virtute. Et iterꝝ. Non auditoꝛes legis iuſti
ſūt apud deū:ſꝫ factoꝛes legis iuſtificabūt
Ingrebāt ẽ ab eo viā ſalutis. Ille aūt dixit
eis. Initiū ſapīe timoꝛ dn̄i:⁊ hūilitas cū pa
tia. Omnibꝰ his īſertis vl̄ his ꝯtētibꝰ pau
ca ſufficiūt.

Quō ī cenobijs viuēdū ſit

CUm quidam adole

ſcēs frater abbatē agathonē reg
reret dicēs.volo ꝑmanere cū fratribꝰ.dic
mihi quō habitē cū ipſis:' Rn̄dit ei ſenex.
Obſerua ꝑ oibꝰ hoc vt q̄lis pꝛīo die īgre
dieris:apud ipſos talis reliquū ꝑagas tē-
pꝰ.⁊ cū gete adıͤplebis ꝑegrinationē tuaꝫ.
cuſtodi enī ne qn̄ fiduciā loquēdi aſſumaſ
dicēte apoſtolo. Nemo militās xp̄o īplicat
ſe negociis ſecularibꝰ. Itē dixit agathon.
Si hitas cū ꝓximo.eſto ſicut colūna lapi-
dea:ꝗ ſi īiuriat nō iraſcit:ſi gloꝛificat:nō ex
tollit. Abbas pimeniꝰ ad abbatē neſtrionē
ſedētē ī cenobio reqſiuit dicēs. Unde ade
ptꝰ es hāc virtutē frater.vt quotienſcūq̧
tribulatio ꝯtīgit ī cenobio neq̧ loq̄ris neq̧
mediatoꝛ accedas:' Et cū nollet dicere.po
ſtea ꝯpulſus a ſene dixit. Indulge mihi ab
ba.qꝛ ī pꝛīcipio qn̄ īgreſſus ſū.dixi cogita-
tiōi mee. Ecce tu ⁊ hic aſinus eſtis. Sicut
enī hic aſinꝰ vapulat ⁊ nō loqtur.iniuriat
⁊ nihil rn̄det:ita ergo eſto ⁊ tu.nā ſic dicit ⁊
pſalmus. Ut iumētū factus ſuꝫ apud te:⁊
ego ſemꝑ tecū.cuꝫ aliquādo gens mazico
ruꝫ in ſcithi ſuꝑueniēs.multos ex patribus
occidiſſet abbas pimenius vna cū alio pa
tre ſenioꝛe nomine anub:⁊ cuꝫ aliis quinq̧
patribus fugigens inde venit ad locū qui
dicitur theꝛemithi:⁊ inuenerunt ibi tem-
plum antiquum deſertum.⁊ manſerunt in
eo hi ſeptem pariter.donec cognoſcerent
vbi vnuſquiſque in egypto manſurus eēt
decreuerunt autem inter ſe dicentes. Se-
ptimana hac vnuſquiſqꝫ requieſcat apud
ſe ⁊ alter ad alterum non loquatur.cuꝫ au
teꝫ id facerent.erat in templo illo ſtatua cu
iuſdam idoli. Abbas ergo anub exurgens
mane lapidabat eam in facie:⁊ veſpere ve
niens dicebat ad eaꝫ.peccaui:indulge mi
hi.⁊ ſic fecit per totam hebdomadā.die au
tem ſabbati cum veniſſent pariter:dixit ei
abbas pimenius. Quid voluiſti hoc tota
hebdomada facere:vt homo fidelis dice-
res idolo indulge mihi.dixit ei ſenex anub
Hoc ego pꝛopter vos feci.dicite mihi.nū-

ꝗd qn̄ hoc idolū lapidabā. locutū ē aut ira
tum. aut quando indulgentiam petebant:
nunqd exaltauit ſe aut gloꝛiatū ē? Cui ab
bas pimenius rn̄dit. Nō vtiqꝫ. Tūc dixit
ſenex. fratres ecce ſeptē ſum⁹ ſi vultis er/
go pariter manere: vt lucꝝ aīe faciamus
ſit ydolū nobis iſtud ī exēplū. ne qn̄ īiuria
tus aliqs iraſcatur. ne qn̄ ab eo venia peti
tur gloꝛiet̄ aut extollat̄. Si autē ita nō vul
tis: vnuſqſqꝫ vadat quo vult. At illi ꝓijci/
entes ſe ī terrā ſpopōderūt ſe ita facturos
⁊ ſic permanſerunt ꝑ multos annos cum
magna hūilitate ⁊ abſtinētia. vnū ex ipſis
facientes diſpēſatoꝛē. Et erat eis ꝑfectio
⁊ vnū deſideriū. ⁊ qcqd poſitū eēt in men
ſa reficiebant̄. nullo dicente . aufer nobis
illud. aut iſtud nolo comedere. Quattuoꝛ
ſiqdē hoꝛas doꝛmiebāt in nocte. ⁊ quatu/
oꝛ pſallebāt. ⁊ quattuoꝛ opabātur. In die
vero per interualla hoꝛaꝝ officijs diuinis
inſiſtebāt. opantes ⁊ legentes: ⁊ fundētes
folia palmaꝝ. vſqꝫ ad hoꝛā nonam. Poſt
hoc vero victum ſibi ꝑparabant. colligen
tes quaſdā herbas terre.

¶ Que ſit obſuātia ſpiritualis diſcipline.

Quidaꝫ frater reqſiuit ſanctū Serapiōeꝫ
abbatē habentē ſub regimīe ſuo
decē milia mōachoꝝ dicens. Alij fratres
de cenobio elegerunt me. vt ego illis ꝑci/
piā. ōn̄de mihi qūo iubes? Rn̄dit ſerapiō.
Durum ē meū foꝛtaſſe īperiū. Nā dn̄s nr̄
ieſus xp̄s per euangeliū ſuū inſtruit dicēs
Si diligitis me: mandata mea ſeruate. Et
cū diſcipuli de pꝛimatu inter ſe diſcepta/
rent. quiſ eēt ſenioꝛ. ait ad eos. Si quis vo
luerit inter vos maioꝛ fieri. erit veſter mi
niſter. ⁊ quicūqꝫ voluerit in vobis pꝛioꝛ eſ
ſe: erit oīuꝫ ſeruus. Petr⁹ apl's in ep̄la ſua
monet paſtoꝛes. Paſcite qui ī vobiſ ē gre
gē dei nec expulſione ſed voluntarie ſecū
dū deū. nec in turpe lucꝝ: ſed foꝛma eſto/
te gregis. vt cū apparuerit ꝑnceps paſto/
rū. ꝑcipietis īmarceſcibilē gloꝛie coꝛonam
Ita facito pꝛi⁹ qd̄ ꝑcipis. vt nō tantum il/
lis ꝑcepta: ſeu foꝛmulaꝫ ꝑbeas: vt tua īmi
tentur exempla. Ne ſis mercenarius. ſꝫ
paſtoꝛ ouium. quia ſaluatoꝛ noſter beatū
dixit. quem conſtituit ſuper familiam ſuā
vt det illis cibum in tempoꝛe. Interroga/
uit abbas moyſes abbatē Siluanum di/
cens. Poteſt homo per ſingulos dies ap
pꝛehendere conuerſationis initium? Re/
ſpondit. opoꝛtet enim appꝛehendere vnū/
quēqꝫ aliud ex omnibus. Surgēs mane
ſumat initiū ſapientie: in omni virtute. et
in omni mandato dei in magna patien/
tia ⁊ longanimitate ⁊ charitate dei. cū hu/
militate anime ⁊ coꝛpoꝛis in multa ſuſten
tatione ⁊ cōmoꝛatione celle. in oꝛatione ⁊
depꝛecatione cū gemitu. cū puritate coꝛ/
dis ⁊ oculoꝛuꝫ ⁊ cuſtodia lingue ac ſermo
num in abꝛenunciatione rerum materiali
um. deſiderioꝛum carnis cruciationē ha/
bentes in certamine. in continētia ſpirita
li et agone pugne. in penitentia et luctu in
ſimplicitate anime et taciturnitate in ieiu
nijs et vigilijs nocturnis . in opatione ma
nuum ſecūdum ꝙ dicit apl's paulus. ope/
rantes manibus veſtris. in fame et ſiti. in
frigoꝛe et nuditate. ī laboꝛib⁹ et anguſtijs
et perſecutiōib⁹ in foueis et ſpelūcis ⁊ ca
uernis. eſto factoꝛ verbi et non auditoꝛ tā
tum operās talentū in duplum. habēs ve
ſtē nuptialē: firmatus ſupꝛa firmā petraꝫ
Elemoſina et fides non te derelinquant
Cogitās eſto omni die mortem vicinaꝫ eſ
ſe: et quaſi iam clauſus in monumento ni
hil d̄ hoc ſeculo cures qa ſollicitudo ſeculi
et cupiditas diuitiarum. ¶ Hec ſunt ſpine
quas dominus cauere dixit in euangelio
q̄ bonum ſemen ſuffocāt. Inedia eſcarum
humilitas et luctus non recedant a te. qꝛ
dominus diſſipat oſſa hominum ſibi pla/
centium. Timoꝛ omni hoꝛa permaneat ī
te ſicut ſcriptum eſt. pꝛopter timoꝛem tuū
domine in vtero concepimus ⁊ doluimuſ
⁊ peperim⁹ ſpiritū ſalutis. Hec ergo et ſi
qua alia virtus eſt ī his pꝛoſpice. et ne te
menſures cum magnis aut iuſtum te eſti/
mes. ſed te crede inferioꝛē eſſe totius crea
ture: ideſt vilioꝛem quouis homine pec/
catoꝛe Qui ſe exiſtimat aliquid eſſe cum
nihil ſit. ipſe ſe ſeducit. Nō diiudices pꝛi/

mum neqȝ deſpicias aliena delinquētia:
ſed tu plange peccata. ⁊ de nullius homi
nis actu ſollicitus ſis. Eſto manſuetus ſpi
ritu ⁊ non iracundus. nihil in corde tuo ne
qȝ odium neqȝ contra inimicum aliquid
ſine cauſa habeas: neqȝ deſpicias eum in
tribulatione eius. neqȝ reddas maluȝ pro
malo: ſed eſto pacificus cum omnib⁹ hoc
eſt vinculum perfectionis. Non te credaſ
malum facienti neqȝ congaudeas ei qui
fecit proximo ſuo malum. Non detrahas
alio. quia deus iudex ⁊ teſtis eſt in omni-
bus. Ne oderis aliquem propter pecca-
tum eius quia ſcriptum eſt. Nolite iudi-
care vt non iudicemini. Dum alium argu
is. vide ne peiora cōmittas. nō diſpicias
peccantē: ſed ora pro illo vt deus illi det
conuerſionē ad penitentiam et ſi audie-
ris de aliquo ꝙ agat iniqua reſponde di
cens. Nūquid ego horum ſum iudex. ho
mo ſum peccator mortuus ſub peccatis
meis. Mortuus enim cauſam non habet
curare pro aliquo. Qui hec omnia procu
rat ⁊ cogitat. operarius eſt omnis iuſtitie
Dum de xp̄o redēptore noſtro propheta
denunciet dicens. ego autem ſum vermiſ
⁊ non homo. Et alius propheta abacuc di
cit. Lapis de pariete clamauit et ſcarabe
us de ligno loquitur: nos vero dum in mul-
tis extollimur. in multis ſupplantamur.
Qui vero hec cuſtodit viuit ſub gratia et
virtute domini noſtri ieſu chriſti. De
meditatiōibus duodecim anachoretaꝝ.

ANachorete aliquā
do ſapiētes ſancti ⁊ ſpiritales. xij.
numero congregati: in idipſum expetie-
rūt a ſemetipſis dicere vnūquēqȝ q̄ emē
dauerit in cella ſua. et quam meditationē
meditatus ſit ſpiritaliter. Et dixit primus
qui et ſenior eorum. Ego fratres. ex quo
cepi quieſcere. totum crucifixi meipſum
his que extrinſecus ſunt actionibus remi
niſcens quod ſcriptum eſt. Dirumpamus
vincula eorum: ⁊ proijciamus a nobis iu-
gum ipſorum. Et velut murum faciens in-
ter animam ⁊ corporales act⁹. dixi in mē
te mea. Quemadmodum his qui ītra mu
rum eſt. ſtanteȝ foris non videt: ſic nec tu
velis exteriores actus aſpicere ſed teip̄m
intuere ſuſtinens quottidie ſpem dei. Sic
auteȝ habeto malignas cogitationes aut
malas concupiſcentias: ſicut ſerpentis et
ſcorpionū prolem. Si quando autem eas
in corde meo naſci ſenſero. attēdens illas
cū cominatione ⁊ ira arefacio eas: nec vn
q̄ ceſſo iraſcens corpori ⁊ menti mee. ne
quid paruū faciat. Secundus ait. Ego di
xi. Ex quo renunciaui terre hodie renat⁹
es. hodie cepiſti ſeruire deo. hodie hic ība
bitare cepiſti. ſic eſto quottidie peregrin⁹
⁊ craſtino liberandus. hoc mihi quottidie
conſulebā. Alter dixit ego diluculo aſcen
dam ad deum meum. ⁊ adorans illum. ia-
ctans me in faciem meā: confitēdo culpas
meas. ⁊ ſic dſcendēs adoro angelos dei ro
gans illos ſuplicare deo pro me. ⁊ omnē
creaturā. Et cum iſta adimpleuero. vado
ad abyſſum: ⁊ quid iudei faciunt hieroſo-
ſolimis. euntes conſcidentes ſe et lacrimā
tes ac lugentes caſum patrum ſuoꝝ. Hoc
ergo circuiens et expectās propria mem
bra tormentis ſubdita. et cū plorantibus
ploro. Quartus ait. Ego ſic ſū. ac ſi in mō
te oliuarū ſedens cum domino et diſcipul'
eius. Et dixit mihi. ex quo nullum agno-
ſcas ſecūdū carnē: ſed cum his eſto ſēper
celeſtis conuerſationis imitator ſicut bo-
na Maria ad pedes ieſu ſedens et verba
ei⁹ audiens. Efficimini ſancti ⁊ perfecti ſi
cut et pater veſter q in celis ē. Et diſcite a
me qz mitis ſū et humilis corde. Quit⁹ ait
Ego āgelos aſpicio aſcēdētes et deſcēdē
tes ad vocatiōeȝ aīarū. et ſemper finē me
uȝ operior dicens. Paratū cor meū deus
paratū cor meū. Dixit ſextus. ego p dies
ſinglos ſtatui vba mea audiri a dn̄o putāſ
mihi dici. laborate pp me. ⁊ ego qeſcere fa
ciam vos. Adhuc modicū ē certate ⁊ vide
bitis ſalutare meū ⁊ glīā meā. Si diligitiſ
me. ſi filii mei eſtis ad prēȝ rogātes reuerti
mini. ſi frēs mei eſtiſ erubeſcite p me quē-
admodū pp vos mlta pꝑeſſus ſū. Si oues
mee eſtis dominicā paſſionē ſeqmini. Se

ptimus ait. Ego iſta aſſidue meditoꝛ ꝛ ſine intermiſſione colloquoꝛ mihi fidem. ſpē et caritatem vt ſpe gdez gaudeā. dilectione vero neminē aliqñ contriſtē ꝛ fide corroborē. Octauꝰ ait. Ego volentē diabolū expecto: querētē quē deuoꝛet. et vbicūqꝫ ierit expecto illū interioꝛibus oculis meis ꝛ dominum deum aduerſus illū iterpello vt ſine effectu maneat ꝛ i nullo ꝓualeat. maxime i timētibꝰ deū. Nonꝰ ait. Ego q̊tidie eccleſiaꝫ itellectualiū ꝟtutum expecto dñm glorie. i medio earū video. ſuper oēs ſplēdētē. Qñ aūt abſcedā ab eo aſcendo i celū expectās admirandas pulchritudies angeloꝛuꝫ ꝛ q̊s emittūt hymnos inceſſabiliter deoꝛ dulces eoꝝ cātilenas: diſeroꝛqꝫ ſonis ac vocibꝰ ꝛ ſuauitate. vt libeat remiſci qđ ſcriptū ē. Celi enarrāt gloriā dei. ꝛ opa manuū eiꝰ ānūciat firmamētū. et oia q̄ ſuper terram ſūt. vt ſicut cinerem ꝛ ſtercoꝛa opinoꝛ. ¶ Decimus ait. Ego āgelum meū aſſiſtētē mihi iuxta me expecto. ꝛ cuſtodio me metipm̄. qđ ſcriptū ē remiſcens: ꝓuidebā dñm in cōſpectu meo ſēper. qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Ti meo igitͬ eū vt cuſtodiētē vias meas: et q̊tidie aſcēdenteꝫ ad deū ꝛ inſinuātē actus meos ꝛ ꝟba. Vndecimus ait. Ego pſonaꝫ imponens ꝟtutibus veluti ſi abſtinentie. caſtitati. benignitati. dilectioni in meipſuꝫ ſteti. ꝛ circundans mihi illas: ꝛ vbicūqꝫ iero dico mihipſi vbi ſunt ſequaces tue. Ne puſillanimis ſis. ne deficies: habens iuxta te ea ſemper. Quecūqꝫ libent loquere de ꝟtute vt poſt moꝛtem teſtificentur de te coꝛam deo: quia inuenerunt requiem i te. ¶ Duodecimꝰ ait. Vos quidem pr̄es celeſtem habentes cōuerſationē celeſtē ꝛ ſapientiam poſſidetis. Nihil mirum. Eleuatos vos operibꝰ video: ꝛ ſuperioꝛa ſectantes. Quid dicam? Virtute enim etiā trāſpoſiti eſtis terrā: voſmetipſos ex toto alienantes ab ea. Quid dicam? Vos terrenos angelos ꝛ celeſtes homines dicens: ñ peccauerim. Ego vero me his idignuꝫ iudicans peccata mea vbicunqꝫ iero precedunt me ſemper: ad dexteram et ſiniſtraꝫ in infernum vero adiudicaui meipſum dicens. Eſto cum his quibus dignus es: iſtis poſt modicum annumeraberis. Video igitͬ ibi pares gemitus et inceſſabiles lachrimas: que a nullo referri queunt. Aſpicio quoſdam ſtridentes dentibus et ſalientes toto coꝛpoꝛe: et trementes a capite vſqꝫ ad pedes. Et iactans me ſuper terram. ꝛ amplectēs cinerē depꝛecoꝛ: deū nūq̄ꝫ caſuum me illoꝝ experimenta accipere. Video et mare ignis bulientis immēſibile: ꝛ circūflētes et mugientes vt putēt aliq vſqꝫ ad celos attigere. Fluctꝰ ignis et i tremēdo illo mari inumerabiles homies deiectos ab agreſtibus: et vna voce omnes illos clamātes et vlulantes ſimul: quales nemo ſuper terram vlulatꝰ et voces audierat: et ſicut arētia omnis virgulti cremare miſericoꝛdia autē dei auertente ſe ab illis pꝛopter iniuſticias eoꝝ. Et tūc lamēto genus hominū quomodo audeo loqui: vt cuilibet attendere tantis mundo repoſitis malis. Et in his teneo mentem meam luctum meditās quod ait dominus. indignū me celo et terra iudicans reputāſqꝫ quod ſcriptum eſt: facte ſunt mihi lachꝛime mee panes die ac nocte. Hec ſapientium et ſpiritualium reſponſa patrum. Et veniat ꝛ i nos digna memoꝛia vt narrationem conuerſationis opere oſtendere poſſimus vt facti inuituperabiles et perfecti et irrepꝛehenſibiles: placeamꝰ ſaluatoꝛi noſtro. Cui eſt honoꝛ et gloꝛia in ſecula ſeculoꝝ. Amē

¶ Finit quarta pꝛīcipalis pars huiꝰ opis:

¶ Sequitur opuſculum pꝛo concluſione annexum de virtutum laude et effectu intitulatum ¶ Incipiunt capitula ſubſeq̄ntis opuſculi.

¶ Ammonitio de laude caritatis. ꝛ q̄uo cunctis virtutibus ꝓferātur: ca. j.
De humilitatis et caritatis ɔnexiōe. ca. ij.
De obediētie bono eiuſqꝫ laudibꝰ. ca. iij.
De ꝟtute cōtinētie āmonitio: ꝛ ꝙ ɔtinētia ñ i vna: ſꝫ i mltis neceſſaria ſit rebꝰ. ca. iiij.
Cōtinētia etiā i viſu neceſſaria eſt. ca. v.
Ꝺ ɔtinētia locutōis āmōitio ſalutaris. c. vi.
De viliū veſtimētoꝝ appetitu. ca. vii.